

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 23
Leto VII
Posamezna številka po
2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Pošte hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Ljubljana, 13. junija 1935

Naročnina za četrta leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Zmešani pojmi

Neverjetno dosti so vsa povojna leta govorili in še govorijo o krizi sodobnega zakona. Najbolje in najgovorneje pa govori o tem statistika; saj točno in vestno registrira vse zakone in vse ločitve. Te statistike so važne, zanimive in poučne... samo hladne so. Iz njih se ne vidijo podrobnosti, iz njih ne ugane življenja. Statistike so mrtev številk, življenje je pa živa reč.

Mi, ki denemo od časa do časa naše sodobno socialno življenje pod drobnogled in pišemo drobne socialne repozitaze, gledamo te stvari drugače. Gledamo jih z očmi, ki iščejo opravičbe, razloge in vzroke. In časih se nam res posreči, da kaj zagledamo.

Tako se spominjam neke gospodične, ki sem z njo kramljal pred kakim letom dni o današnjem zakonu. Bila je iz boljše družine in se je ravno razgledovala za možem. Tako je nanesel pogovor na neko njeno prijateljico, ki se je bila malo prej poročila. Čudil sem se, kako more živeti s tako majhno mesečno plačo.

Saj ju njena mama podpira, je odgovorila. Pošila ji ima denar, razen tega pa prinese vsakih štirinajst dni ali tri tedne, ko pride v mesto, tudi kaj blaga s seboj. Če nje ni, se pa mlada dva odpeljeta k njej na obisk. Kadar je treba kupiti drva, jih mama plača. Kadar je na vrsti obleka, jo mama kupi.

A to vendar ne more zmerom tako iti!

Upajmo, da bo on vendarle kdaj imel boljšo plačo...

Razumem, da je življenje težko in da ni lahko z majhno plačo voditi gospodinjstvo. Samo nečesa ne razumem: da bi mlada žena mogla ohraniti spoštovanje do moža, ki ga njegova ali njena rodbina leta in leta podpira z denarjem, moža, ki ga njeni starši redi.

V tako imenovanih dobro situiranih ali bogatih družinah si dekleta iščejo moža z dobrimi kvalifikacijami. In tedaj si po navadi kupijo moža po vzorcu. Recimo takšnega in takšnega doktorja, inženjerja ali zdravnika, simpatične zunanjosti, zdravega itd. Res da takšni mladi možje navadno nimajo kaj prida dohodkov, da bi mogli spodobno prehraniti družino, kaj šele, da bi zmogli za nakup raznih toalet, krzna itd. A kaj bi tisto! Saj to itak njen oče kupi! Kadar je mlademu soprogu potrebna nova obleka, jo kupi njen oče. Pohištvo kupi takisto njen oče. Mesečno podporo pošilja njen oče in kadar gresta na počitnice, seže snet njen oče v žep. Potem se pa ljudje čudijo, če pride do ločitve, če mlada žena vara moža in ga ne spoštuje. Saj naposled zakon vendarle ni samo teater in zabava.

Neka gospodična mi je ondan pripovedovala:

Po dolgem času sem se zadnjič srečala z nekim znanim gospodom. Vprašal me je, kje sem v službi, in se mi je čudil, da še nisem omožena. »Vi

bi morali osrečiti katerega moškega,« mi je rekel. »Saj imate lepo plačo, a danes je toliko mladih moških brez zaslužka...«

— Sijajno!

Da, prav takšne so bile njegove besede, je prezirljivo pokimala moja znanka. Škoda le, da se jaz ne pulim za to, da bi iskala gospode brez službe, ki bi jih vzdrževala s svojo plačo. A ne mislite, da je bil tisti gospod edini, ki mi je tako rekel...

Tako mi je pripovedovala moja znanka. Jaz osebno sem pa skromnega mnenja, da si mladi ljudje za začetek žele mnogo preveč, da si z redkimi izjemami predstavljajo zakon neresno in površno, brez preudarka in brez odgovornosti.

Današnji ženski svet je vaje sam služiti denar in zato se težko vživi v skromne razmere, kakršne mu more nuditi mož, mož bi pa hotel, da mu žena prinese v hišo prav vse. Se poročno obleko. Da trpi zaradi tega njegov ugled in ponos, menda današnjemu moškemu še mar ni.

Haka.

Izguba

V neki dunajski kavarni, kjer so se zbirali umetniki, se je neki neznan pisatelj pobahal, da se je rodil isti dan, kakor je Goethe umrl.

V družbi je bil tudi znani satirik Saphir. Pogledal je pisatelja in suho pripomnil:

»Oboje je za nemško literaturo velika izguba!«

Revolucija tridesetih žena

Kako so pred 100 leti zavladale ženske na avstralskem otoku in si podjarmile moške

Sto let je minilo te dni, kar je odplula angleška jadralnica »Welmouth« na pustolovsko potovanje proti Avstraliji. Z ladjo »Welmouth« je v zvezi ustanovitev ženske republike »Ball's Pyramid«.

Avstralija! Pred sto leti je bila ta zemeljska celina skoraj popolnoma neraziskana. Evropeci, ki so se bili iz kakršnihkoli vzrokov preselili na to takrat neznano zemljo, so se morali trdo boriti z naravo in divjino. Seveda so postali ti ljudje zaradi neprestanih naporov mišičasti in odporni, njihovi otroci pa še odpornejši in še močnejši. Ti otroci so bili potomci raznih hudodelcev in beguncev, ki so pobegnili v neznane kraje, kjer se jim ni bilo bati ničesar drugega kakor skrivnostnih sil narave. Med izseljenci so veljale le moč, sila in pest. Iskali so zlata; tisti so ga imeli največ, ki so bili najmočnejši in najbrezobzirnejši. Takrat Avstralija še ni bila zemlja čutečih in nežnih bitij...

Nič čudnega ni, da je bilo takrat le malo žensk tako hrabrih, da bi se upale deliti z novimi priseljenci trdo življenje v divjih deželah. Seveda je

bila ženska redkost v tistih krajih, zategadelj je pa tudi več veljala. Iz Avstralije so pošiljali izseljenci mesec za mesecem nujne prošnje na Angleško, naj jim vendar pošljejo ženske. Angleška vlada se je h koncu odločila in poslala z ladjo v Avstralijo lepo število prostovoljnih nevest — samih deklet med dvajsetim in tridesetim letom.

Ta dekleta sicer niso bila angeli, prej vse ko to. Vlada ni nič kaj izbirala, nič ni povpraševala po njihovi preteklosti. Izseljenci so bili žensk prav vesel. Kaj kmalu pa, ko so po raznih znakih dognali, da ta dekleta niso tako nedolžna kakor so si jih želeli, so se togotno zmrdovali nad nevljudnostjo angleških oblast. Ker pa boljnih ni bilo, so jim le za prvo silo zalegle. Kesenje se je marsikatera od teh žena prav odlično izkazala: postale so dobre matere, požrtvovalne žene in pogumne tovarišice svojim možem. Toda prva slaba izkušnja je Angleže vendarle malo iztreznila. Pri prihodnji izbiiri nevest so bili previdnejši.

Leta 1835 je odplulo iz Londona tri in trideset devic proti avstral-

General Göring.

predsednik pruske vlade in nemški letalski minister, se je te dni mudil pri nas na ženitovanjskem potovanju

skemu pristanišču Brisbanu. Kapitan jadralnice »Welmouth« ni plul po običajni morski poti, temveč je pod Novo Gvinejo križal Javansko morje, od onod je pa krenil proti Avstraliji. Ladja je bila samo še nekaj sto milj od sydneyškega pristanišča, ko je nenadoma zadivjal silen vihar na morju in polomil jadralni jambor z jadrji vred. »Welmouth« je bila kakor lupina na razburkanem morju. Valovi so jo zanesli v bližino otočja Lord-Howe. Po dolgem in napornem križarjenju je ladja srečno pristala ob otoku »Ball's Pyramid«, ki leži na 159. stopinji vzhodne dolžine in 32. stopinji južne širine.

Prav tistega usodnega dne se je bila zbrala v Brisbanu truma iskalcev zlata, ki so težko in hrepenče pričakovali ladje z novimi nevestami. Toda o ladji ni bilo duha ne sluha! Cele tedne so čakali in čakali, a zaman. Morali so se sprijazniti z mislijo, da je postala ladja »Welmouth« žrtev zahrbljenih morskih valov.

Na »Ball's Pyramid« se je izkrcalo 33 žen in 10 mož. Na otoku ni bilo razen njih žive duše. Pač pa ga je narava obdala z nepopisno lepoto. Ženske so prve dni skoraj obupale; mornarji so jih morali tolažiti in jim vlivati poguma. S časom so se novi otočani privadili podnebnju in otoku. Ženske in mornarji so ubogljivo izvrševali kapitanove zapovedi. Nenadoma je pa Evine hčere prevzel pohlep po vladanju. Čutile so, da so v premoči.

Lepega dne so se uprle. Odstavile so kapitana in izvolile iz svojih vrst tričlansko vlado. Ustanovile so najmanjšo državo na svetu, hkratu pa vstoličile najčudnejšo vlado. Moški se niso prav nič trkali za svoje pravice. Rajski mir na malem otoku je njihova čutila omamil in dejali so si, da je bolje tako nebržno živeti in prepuščati delo in skrb za vsakdanji kruh vladajočim ženskam.

Rajsko življenje na malem otoku pa ni ostalo dolgo neskaljeno. Ženske

Se nadaljuje na str. 4

Skrivnost vile Madeire

Tragedija starega milijonarja, njegove mlade žene in lepega šoferja. Sodišče ne pozna milosti: oko za oko, zob za zob

V 17. številki »Družinskega tednika« z dne 2. maja t. l. smo priobčili dopis iz Londona o tragediji, ki se je neke noči odigrala v hiši starega milijonarja Rattenburyja med njim, njegovo lepo mlado ženo in njunim šoferjem. Policisti, ki so vdrli v milijonarjevo vilo, so našli starega Rattenburyja mrtvega. Kdo ga je ubil? Njegova žena ali šofer? Oba sta krivdo jemala nase...

Te dni se je končal proces. Sodišče je razsodilo. A še preden se je odigralo zadnje dejanje te pretresljive drame, je Alma Rattenburyjeva dopolnila svojo usodo...

V naslednjem priobčujemo našo londonsko poročilo o poteku procesa.

(D-I) London, junija

V Londonu se je končal proces, ki je teden dni zanimal vsa angleško javnost. Sodišče je obsodilo dvajsetletnega šoferja Percyja Stonerja na smrt. Obdolžili so ga, da je Mr. Rattenburyja on umoril, ne pa Rattenburyjeva žena.

Zgodovina tega procesa vam je gotovo še v spominu. Zakonca Rattenburyjeva sta stanovala v vili Madeiri v

Bournemouthu, najlepšem morskem kopališču južne Angleške. Mr. Rattenbury je bil sedemdesetletnik; prišel je bil iz Kanade, od koder je bil pripeljal s seboj tudi svojo mlado ženo. V vili sta stanovala še komornica Irene Briggs in šofer Percy Stoner. Oba služabnika sta bila z gospo Rattenburyjevo v prijateljskih stikih. Komornica je klicala svojo gospodarico »darling« (srček), šofer se je pa vozil z njo večkrat za več dni v London. Prenočevala sta skupaj v najrazkošnejšem hotelu. Vpisala sta se zmerom za brata in sestro.

V noči 24. marca je našla policija starega Rattenburyja vsega okrvavljenega v vili. Na posledicah zevajoče rane na glavi je starček čez štiri dni umrl.

Umora sta bila sumljiva Mrs. Rattenburyjeva in njen šofer Stoner. Oba sta trdila po svoje. Šofer je jemal krivdo nase, gospa pa nase. Zdi se da sta hotela zaradi prevelike ljubazni drug drugega obvarovati. Še iz zapora je pisarila osemindesetletna gospa mlademu šoferju goreča ljubavna pisma: »Ljubi, moram te videti... Obožujem te... Piši mi... Samo nate mislim... Vse življenje bom ljubila samo tebe!«

Stoner je bil gospe popolnoma podložen. Vse je storil, karkoli je zahtevala in želela. Gospa Rattenburyjeva je bila strastna in živčna ženska. Vse je bila že preizkusila: alkohol, cele steklenice whiskyja na dan in mamila; zlasti morfi. Stoner je bil popolnoma pod njenim vplivom; tudi on se je vdajal istemu uživanju kakor ona.

Po Rattenburyjevi smrti se je njegova žena sama obtožila umora. Šofer je bil sprva vse njene izjave potrdil, kesneje je pa »priznal«, da je on morilec.

»Čakal sem,« je izjavil, »da se je Rattenbury poslovil od svoje žene in odšel v svojo sobo. Skozi okno sem skočil nadenj in ga udaril po glavi. Samo jaz sem kriv! Moja gospodarica ni vedela ničesar o tem. Obtožila se je samo zato, da bi mene rešila. Toda nisem vreden, da bi sprejel tako žrtev.«

Kdo neki je lagal? Ona ali on? Sodišče je moralo načeti trd oreh. Enemu izmed obeh, ki sta trdila, da sta morilec, je moralo dokazati, da ni morilec. Preiskava je bila zelo obširna, razprava sama se je vlekla kar ves teden. H koncu so sodniki ob-

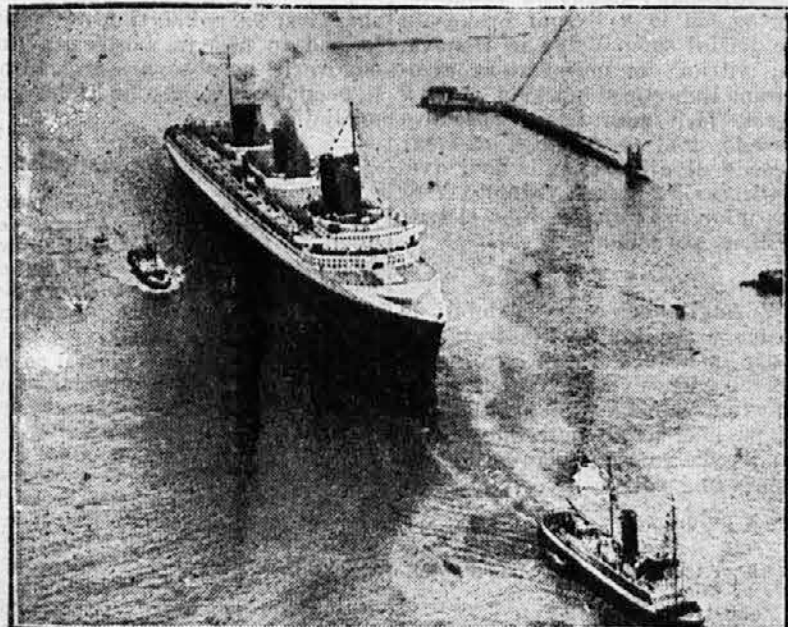
sodili Percyja Stonerja na smrt, Rattenburyjevo so pa oprostili.

Na zatočno klop sta pripeljali dva pazničja na smrt blede gospe, ki se je s praznim pogledom lovila po sodni dvorani. Ko ji je sodnik sporočil razsodbo, ni niti trenila z očesom. Vsem se je zdela, da še nečesa pričakuje.

Smrtna obsodba Stonerja jo je zadela kakor udarec z batom. Skočila je pokonci in razširila roke, kakor bi hotela nekaj strašnega odvrtiti od sebe. Z ubitim glasom je zavpila: »Ne, ne!«

Mladi šofer je sprejel obsodbo junaksko, prav tako junaksko, kakor se je bil vedel ves teden med razpravo. Na obrazu sta mu bili zapisani samozatajevanje in hladna razsodnost. Mor-da ga je zgolj ljubezen storila tako močnega, da je prepričevalno odvrnil sum od svoje gospodarice, ki jo je te-likanj ljubil.

Nekaj dni po smrtni obsodbi svojega ljubimca je Alma Viktorija Rattenburyjeva skočila v Temzo in utonila. Sodišče jo je bilo oprostilo in jo obsodilo v življenje. Toda zanj jo bilo posledje življenje brez čara. Misel na to, da ji bodo obesili tistega, ki ji je bil vse na tem svetu, jo je preganjala podnevi in ponoči. Ni mogla več prestati in je šla prostovoljno v smrt.

Veleparnik »Normandie«.

največja ladja na svetu, se te dni odpravi že na drugo vožnjo v Ameriko. Kakor znano, je za prvo vožnjo potreboval samo 4 dni in 3 ure; drugi misli priti še hitreje. — Na prvo vožnjo iz Newyorka v Havre se je vkrvalo na »Normandie« tudi več Slovencev.

Potres v Beludžistanu.

ki je divjal prejšnji teden, je terjal na desettisoče človeških žrtev. Porušil je tudi glavno angleško letališče v Kveti in ubil 34 angleških letalcev. — Na naši sliki del kvetskega letališča.

OPOZARJAMO NA VELEZANIMIVE DOZIVLJAJE POLKOVNIKA LAWRENCEA NA 4. STRANI

Kako pišejo otroci

Dve srčkani zgodbi 4letnega dekleta in 6letnega fantka. — Tudi mali imajo bujno domišljijo!

(G-K) Pričujoči dve zgodbi smo povzeli iz zbirke Rute Shawove, znamenite vzgojateljke, ki je za angleški govoreče otroke od 4—8 let ustanovila dve šoli, eno v Rimu, drugo v Parizu. Zgodbi je učiteljica sproti pisala, kakor sta jo otroka pripovedovala.

KRILATA DEKLICA

(Pripoveduje 4letna punčka)

Nekoč sem bila bebica. Toda preden sem bila bebica, sem se rodila. A dolgo, dolgo, preden se je to zgodilo, sem bila princesa. Zнала sem letati. Imela sem taka krila, da sem jih lahko snela, in tedaj sem postala lepa deklica.

Nekega dne sem šla na morje plavat z nekim zalim fantkom. Odložila sem svoje perle, da se mi ne bi zmocilo. Položila sem ga na skalo, da bo na varnem. Zali fantek mi je pa ukradel lepa peresa in zbežal. Hitela sem za njim, da ga vjamem in nabijem, ker mi je ukradel moja krila. Toda tekel je tako hitro, da ga nisem mogla dohiteti. Skril je krila, jaz sem pa tekla k vilam, da me ne bi mogel najti. Dolgo sem ostala pri vilah, dokler se mi ni stozilo po zalem fantku. Da, hotela sem nazaj! Prišla sem k svoji mamici in postala njen otrok. Do danes se nisem našla zalega fantka. Našla ga bom pa, ko bom velika.

ADAM IN EVA

(Pripoveduje 6letni deček)

Adam in Eva sta bila prva. Bog je napravil zanj sadovnjak in še mnogo drugega. Hiše nista imela. In tudi obleke ne. Mogoče je nista potrebovala, ker je bilo poleti. In preden je postalo mraz, sta grešila. In Bog ju je izgnal iz vrta.

Zdaj bom povedal, kako sta grešila. Bog jima je rekel: »Jabolka, ki rase tam sredi vrta na onem drevesu, ne smeta pojediti.« Potem ju je Bog zapustil, da pojde delat. Moral je namreč veliko iskati. Saj zmerom rečemo, kadar česa ne najdemo: Bog ve, kje je!

Ko je Bog prišel ob petih popoldne domov na čaj, ni videl ne Adama ne Eve. Skrila sta se mu. Nista marala Bogu pred oči. Zakaj ko sta jutraj zapustila Boga, je prišla kača, zaplesala na repu in rekla: »Pojejta to jabolko!« Ker je pa jabolko zelo lepo dišalo in bilo videti dobro, sta ga pojedla. In potem sta se skrila iz sramu. Ker sta bila namreč jabolko pojedla. Tudi nista mogla tam nikjer dobiti obleke. In Bog ju je poklical. Ona dva pa nista marala priti. Bog ju je pa vendarle našel in rekel: »Pridita takoj k meni! Kaj sta storila?« Tedaj je rekla Eva: »Pojedla sem jabolko, ker mi ga je kača dala.« In Adam je rekel: »Jedel sem jabolko, ker mi ga je Eva dala.« Tedaj je vzkliknil Bog: »Ven! Ven iz mojega sadovnjaka! Jedla sta moje sadje!« Tedaj je poklical svojega angela, da mu bo pazil na vrtna vrata in ne bo spustil noter ne Adama ne Eve ne nikogar drugega. Zakaj, jedla sta njegova jabolka. In ta jabolka so bila samo njegova.

Pozneje kadar se je Bog vrnil domov na čaj, je imel vselej mir in mu niso delali preglavice ljudje, ki so kradli njegovo sadje. Adam in Eva sta šla pa ven in sta živela drugod. Tudi sta morala zelo težko delati. Toda Bogu nista nič več kradla jabolka. Angel je pazil zelo dobro.

Upniki, ki so šli v past

Nepriporočljiv način, kako se odkrižaš nadležnih gostov

(S-i) Hongkong, maja

Današnji dan ni menda nihče več v dvonu, komu je hušje: upnikom ali dožnikom. V Cikagu je nedavno prejel neki trgovec nagrado za najboljšo pismo, v katerem je dokazal, da mu vprašanje »Kako naj pridem do svojega denarja?« zadaja mnogo več skrbi kakor pa vprašanje »Kako naj plačam svoje dolge?«

Nihče na svetu pa menda ni temeljiteje potrdil starega kitajskega izreka, ki pravi: »Dolžnik se smeje, kadar se upnik joče, kakor neki portugalski tovarnar volne v Hongkongu.

Tovarnar Chenfon je bil po vsem Hongkongu znan in priljubljen. Leta in leta je kupoval od Tibetčanov volno in jo predelaval v svojih tovarnah v klobučevino in blago. V njegovi tovarni so delali zvečine napol odrasli mladeniči. Svoje izdelke iz čiste volne je pošiljal Američanom, Rusom in Japoncem. V Ameriko je pošiljal cele ladje. Ni bilo blaga, ki bi bilo tako toplo in trpežno kakor Chenfonovo. Kupčije so mu cvetele in premožni Kitajci so bili seveda prepričani, da je bolj zveličav naložiti denar v Chenfonovo tovarno, kakor ga pa hraniti v še tako odlični banki. Vsakdo, kdor je imel količjak denarja in le količjak veljave v Hongkongu, je skušal priti s Chenfonom v stike.

Svetovna gospodarska kriza tudi Kitajski ni prizanesla. Chenfon je ostajal dolžan ogromne tovore volne in zgodilo se je celo, da ni premogel toliko denarja, da bi plačal svojim upnikom vsaj obresti. Ugodni tovarnar je pa hotel kljub vsem gmotnim neprilikam vsaj na zunan obdržati videz svojega bogastva. Vabil je nestrpe upnike k sebi, jim prirejal blesteče zabave in razkošne pojedine. Chenfon je bil tako izbrano vpluden in prijazen s svojimi upniki in jih je tako sijajno zaslepile s sijajnimi jedilniki, da so se uboge pare pozabljale na milijone, ki jih jim je bil dolžan. Smehljaje se je kramljal z njimi, jih tolažil s krlatimi besedami in jim prisegel, da mora zdaj zdaj napočiti čas, ko se bodo njegove blagajne čez noč napolnile z ženkečočim denarjem.

Toda o vseh teh obljubljenih milijonih ni bilo duha ne sluha.

Popolnoma nepričakovano se je zgodilo v Hongkongu nekaj nezasišanege. Štirinajst dni je ves Hongkong vlek na uho govorice, ki so se širile po mestu: Chenfon in njegovih enajst upnikov je izginilo. Nekega večera je bil priredil Chenfon, kakor običajno vsak teden, obilno pojedino svojim upnikom. Vsa njegova palača je bila od tal do najvišjega nadstropja razsvetljena do zgodnjega jutra. Tako je vsaj pripovedoval neki Kitajec, ki je šel tisto noč večkrat mimo Chenfonove palače. Zjutraj, ko so služabniki hoteli svojem gospodarju sporočiti neko važno novico, so v svoje začudenje doznali, da Chenfona nikjer ni, in da manjka za njegovimi gosti vsak sled. Policija je bila prepričana, da so roparji ugrabili vseh enajst gostov s Chenfonom vred in jih odvedli bogve kam. Chenfonova palača je stala sredi zapuščenih skladišč, ki jih še zdavnaj niso več uporabljali. Zdelo se je torej popolnoma naravno, da so se med to zapuščenost zidovje prikradli v trdi noči razbojniki in napadli gospodarja in goste, mence, da bodo našli pri njih bogat plen. Cele čete stražnikov so iskale blizu in daleč pogrešance, vendar ni bilo nikjer najti niti najmanjšega sledu. Policijski predsednik je bil prepričan, da so razbojniki vseh dvanajst

ugrabili, da bi izsilili od njihovih sorodnikov odkupnine.

H koncu si policija ni več znala pomagati. Minil je bil že cel teden in od nikoder se ni javil nihče izmed pogrešancev. Sorodniki so najeli angleške in ameriške detektive, ti so jim pa seveda za svoje posredovanje mastno zabelili račune. Angleži in Američani so si pulili lase nad toliko zabitostjo Kitajcev, da jim gre in se jim izmuzne taka tolpa zločincev, ki se ji posreči odvzeti ponoči kar brez sledu dvanajst hongkonških bogatinov.

Po enem tednu je v hiše pogrešancev kar deževalo izsiljevalnih pisem. Nekateri dobički željci ljudje so si kar na lepem izmislili bajke o ugrabitvi. Sorodniki so jim nasledil in ljudje, ki niso o ugrabitvi vedeli niti toliko kolikor policija, so si nabasali polne žepce denarja iz blagajn lahkovernih sorodnikov pogrešanih trgovcev.

Oblastva so vedela, v kakšnih gmotnih neprilikah je bil Chenfon, zato so na koncu, ko niso niso mogla ničesar doznati o pogrešanih trgovcih, pričela misliti na to, da se je morda Chenfon na lep in lahek način hotel rešiti svojih nadležnih upnikov. Vendar je bilo tudi s to rečjo križ, saj je bil sam Chenfon izginil z njimi.

Štirinajst dni po skrivnostnem dogodku je prišla v Hongkong brzovjaka iz Macaa, da je policija prišla Chenfona v trenutku, ko je hotel stopiti v neko igralnico. Detektivi so takoj odvedli tovarnarja na policijo in tam so po dolgih zaslišanjih spravili iz njega resnico na dan. Tovarnar se je bil hotel rešiti svojih upnikov in jih je zaprl v neko skrito klet zapuščenega skladišča. Brzovjaka je natanko popisala lego tega skladišča. Hongkonška policija je nemudoma odkorakala v Chenfonovo tovarno in res našla v kleti Chenfonove žrtve.

Zaprti trgovci so bili popolnoma izčrpani in oslavljeni. Chenfon jim je bil sicer dan mnogo konzerv in vode, da niso umrli od lakote in žeje. Pripovedovali so, da jim je bil usodnega večera Chenfon pripravil razkošno večerjo, potem jih je pa odvedel v skrivno klet z obljubo, da jim bo tam postregel z opijem. Ko so v dobrem razpoloženju pili vino in konjak v skriti kleti, jih je nenadoma presenetil Chenfon z izjavo, da jih je speljal prav za prav na led, da misli sam odpotovati v tujino, njih pa pustiti za pokoro nekaj dni v zaprti kleti.

Prav po kitajskem diši ta stvar, je pa vendarle resnična.

Trik s poljubom

ali

iznajdljiva pestunja

(F-L) Los Angeles, junija.

22letna pestunja Mabel Talgarthova se je pred dvema letoma preselila z Angleškega v Ameriko, mende da si bo tam čez noč napravila denar. Pa si ga tudi je, samo —

Mabel je bila zelo zalo dekle in tako ji ni bilo težko obrniti nase pozornost vsakokratnega gospodarja, kjer je služila. Streljala je z očmi k zakonskim možem, na katerih otroke je morala paziti; kadar je bila na samem z njimi, jim je pa privoščila

kar se le da zapeljiv smehljaj. In ker je znana reč, da se tudi oženjeni moške ne otepajo mladih in zalih deklet, je prišlo, kar je moralo priti in s čimer je prefrigana Mabel računala: šli so na limanice in privoščili lepi Angležinji nekateri sladki poljub.

Tega je pa Mabel ravno čakala. Nekaj dni nato je namreč vselej zahtevala od galantnega gospodarja skromno »odpravnino« 2000 dolarjev (100.000 Din), drugače — je zagrozila — bo pa napravila skandal v hiši in povedala gospe, da jo je njen mož zapeljal. Gospodar se je seveda ustrašil; Bog ne daj, da bi žena kaj izvedela o njegovem »prestopku«! Tisti mah bi bila na dnevnem redu ločitev, in to bi ga stalo še dosti več — ne glede na to, da bi bilo za zmemrom konec njegove rodbinske sreče. Zato je že rajši plačal zamoženino. Drag poljubček!

Pestunja je nato še tisti dan odpovedala službo, zahtevala lepo izpričevalo od nič slabega ne sluteče gospe in šla iskati nove službe. Tamkaj je spet preizkusila svoj trik, kajpada z uspehom — kaj hočete, vsi smo pod kožo krvavi! Devetkrat je tako napravila, devetkrat po 2000 dolarjev je spravila v žep.

Toda v deseto se ji je polomilo. Grešni mož se je namreč rajši ženi izpovedal svojega »greha«, le-ta je pa meni nič tebi nič krščenico ovadila zaradi izsiljevanja.

Policijski uradniki v filmskem mestu so trdi ljudje in vajeni vseh izkušnjav. Zato lepa Mabel pač nima dosti upanja, da bi tudi oni šli v njeno »poljubarsko« past. Tako bo morala iznajdljiva pestunja hočeš nočeš sedet.

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odprednja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Rodbinski prizor

»Dobro, da si prišel domov, oče. Ravno kar sem imel srdit preprič s tvojo ženo!...«

(»Judge«, Newyork)

Olgina tragedija

Ljubezen, ki se je začela s hranilno knjižico in končala z nožem. — Dramatsko poročilo sodnega zapisnika

(Č-I) Dunaj, junija

»Visoki gospod sodnik, tako b'lo, ko Norberta oplazila z britvijo: Jaz Ruskinja in strastno ga ljub'la. Moje sestre Ruskinje mi branile, jaz pa b'la slepa, preveč ljub'la. Robotila zanj v baru. B'la mnogo starejša od njega.

On me silil, da hodila amizirat stare gospode. A on rekel, da stari gospodje ljubijo »šlank« deklice, debele videti stare in jaz delala gimnastiko, da postala »šlank«.

Kadar on hodil pa opravih, mene zaklenil doma. Kakor sužnja! Jaz igrala igro: »Človek, ne jezi se! on pa flirtal z mladimi punčkami. Strašno plakala!

Lepega dne rekel: »Strastnije te ljub'lu! in vprašal kakšno značko imet jaz na hranilni knjižici. »Mulenka, Mulenka — to je pa ruski nežno ime za ljubimeca — kaj ti rabi značko?« jaz vprašala Norberta. On samo rekel: »Ljub'lu te! in jaz mu povedala značko: »Omsk«. Norbert dvignil 1200 šilingov, moj denar! Še nekaj mesecev živet z menoj, potem pa zahteval prostost. »Srček, sram te bilo!« rekla jaz, »samo še v soboto pridi. Ob sobotah vsi moške pri svojih ženah!« Prosila, plakala! On ne imel časa za mene. Vsak dan odnašal svoje stvari, potem odšel v Solnograd.

Odpeljala jaz za njim v Solnograd. V hotelu mi pobotali. V kavarni jaz pila, on pil, rekel mi kako srečen bit poleg mene, potem odšel in nič plačal.

Vrnila spet na Dunaj. Tri šilingi mi ostali. Srečala ga in on obljubil randevu. Prišel njegov oče in rekel, da me sin ne ljubi. Prišel še Norbert in rekel: »Ruski pes! naihujša žalitev za Ruso. Lačna b'la že pet dni. On pričel mahati z britvijo. On imel britev. Jaz ne. Jaz ne brijem brke. Iztrgala mu britev in potem oplazila njega in očeta. Saj vseeno: Mulenka izgubila za zmerom.«

Sodnik je ganjen poslušal izpoved lepe Rusinje Olge V. Obsodil jo je samo na pet dni zapore, saj jih je bila že štirinajst odsedela v preiskavi.

V šoli

Učitelj: »Slavko, povej mi katero izmed lastnosti vode!«

Slavko: »Če se človek z njo umije, postane črna.«

Potem pa že!

»Onile gospod in gospa se očividno prav dobro razumeta. Ali sta mar poročena?«

»Da — pa ne drug z drugim.«

LISTEK „DRUŽINSKEGA TEDNIKA“

Igračkanje

(ro, C-o) Pariz, junija

Odkar so prišle kmalu po vojni križanke v modo, si po naših salonih vsi vprek razbijajo glavo, kaj bi si novega izmislili za krajšanje časa. Akrostihi so izumrli; v sedanjem dobo telefona in pisalnega stroja ne sodijo več. A tudi križank postajajo ljudje že počasi siti; ničesar zanimivega ne najdejo več v njih. Človek je pa tak, da bi zmerom rad česa novega, tudi če ni nič posebnega, samo da je malo izpremembe v enoličnosti vsakdanjega življenja.

Anagrami so že stari, a ker jih je križanka zadnja leta precej izpodrinila, so se ljudje zdaj tem rajši vrgli nanje, ko jih je nekdo spet privlekel na dan. Vzemite na primer poljubno besedo (denimo

predor); vaša naloga je, da iz nje, to se pravi iz črk te besede, napravite kar moči dosti novih besed: prod, red, oder, pero itd. Kdor prvi ustvari čim več takih besed, je najboljši; njemu gre nagrada, če ni drugega, vsaj pohvala. Ali pa nekaj drugega, podobnega: poiščite kolikor moči dosti besed z osmimi črkami, tako da bo tretja, n', sedma pa, o'. Ali naštejte imena živali po pet črk. In tako dalje, do nezavešti.

Francozi se že od nekdaj radi ukvarjajo s te vrste duhovno telovadbo. Dan za dnem slišimo, da se nam tuje čudijo, kako se ljudje pri nas zanimajo za razprave o jeziku, koliko smisla je doma v francoski družini za besednjake in leksikone, za finese jezikovnega sloga in za citate naših klasikov. Nikjer drugod na svetu, govore ti ljudje, ne zahtevajo bralci tako neizprosno, da jim pisatelji pišejo v brezhbičnem jeziku, kakor ravno na Francoskem. Ali je potem čudno, da prinašajo naši veliki dnevniki celo pravi pravcati količek za slovnico?

Sedanji svet je sit gledališča, še kino ga nič več posebno ne navdu-

šuje. Vračamo se v dobo salonov, duh in duhovnost prihajata spet vse bolj in bolj do veljave. Oranžada po cocktailu.

Rekel sem že, da križanka izgublja svojo mikavnost in da nekdanji akrostihi niso za sedanjí vek. Tedaj je prišel nekdo in napravil križanca iz obojega: novo igro iz dveh starih. Poglejmo, kakšna je!

Izberite si spet neko besedo. Napišite jo navpično, posamezne črke drugo pod drugo. Potem jo napišite še enkrat, od zadaj. Vzemimo na primer besedo »lov«:

L V
O O
V L

Nato izpolnite vrzeli med črkami z novimi besedami. Zapišite na primer: lopov, Orinoko in vitriol. Potlej naj vsakdo iz družbe pozove svoje tovariše, naj uganemo, katere besede je zapisal. Seveda jih jim mora popisati, in sicer kar se da nedolžno in duhovito, a pri tem vendarle smiselno pravilno. Recimo za »lopova«: beseda, ki smo jo dobili iz hrvaščine, Hrvti pa iz madžarščine, a mi in oni se lepo zahvalimo zanj.

Za »Orinoko«: ameriška reka, tolikšna, da jo v Evropi prekašata po dolžini samo Volga in Donava. Za »vitriol«: že marsikatera razočarana ljubezica si je iskala utehe v njem. Tisti kdor uganе sosedovo besedo, dobi eno točko. Tisti čigar besede ni nihče uganil, dobi dve.

Otročarije? Kakor vzamete. Vsaj čas mine pri njih. In duhá si tudi prilično zbrusite.

Z Angleškega smo pa dobili še druge v. te igrakarije, dosti resnejše in težje. Pri njih igra logika glavno vlogo. Če ste dobri v računstvu, vam bo tudi prav prišlo, ni pa neobhodno potrebno. Glavno je, da vam ne manjka inteligence in... potrpežljivosti.

Za primer:

»Tole je moj nečak,« pravi Nace svoj sestrí Mini. »Moj pa ni,« odgovori Mina.

Kako si to razlagate?

Ali pa:

Dva dečka sta se igrala na strehi. Splazila sta se na vrh skozi dimnik. Ko sta se vrnjavala, je imel eden od njiju sajest obraz, drugi pa ne. In vendar se je šel umivat tisti, ki ni bil umazan.

Kako boste to utemeljili?

Če ste inteligentni v tistem smislu, ki si ga nekateri predstavljajo pod to besedo, boste pravilno odgovorili na obe vprašanji, in niti predolgo vam ne bo treba razmišljati.

Za sklep pa še tole, najtežje:

Šest pisateljev se pelje v prvem razredu brzega vlaka, po trije na vsaki strani. Imenujejo se Black, Brown, Grey, Green, Pink in White. Po poklicu so (a ne v istem vrstnem redu): esejist, zgodovinar, humorist, romanopisec, dramatik in pesnik.

Vsako izmed njih je napisal po eno knjigo in zdaj jih berejo na vožnji, vsako kajpada ne svoje, temveč delo katerega drugega izmed šestorice.

G. Black bere eseje. G. Gray bere knjigo svojega vizavija. G. Brown sedi med esejistom in humoristom. G. Pink je sosed dramatik. Esejist sedi zgodovinarju nasproti. G. Green bere dramo. G. Brown je svak romanopiscu. G. Black sedi v kotu in se ne zanima za zgodovino. G. Green sedi romanopiscu nasproti. G. Pink bere humoristovo knjigo. G. White ne mara pesmi.

Zdaj pa povejte, kaj je kdo?

Ce odgovorite na to zamotano vprašanje približno v pol ure, smete reči, da ste zelo »inteligentni«.

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Mornarski pogum

(B-P) Pariz, junija

Pred odhodom »Normandije« na prvo vožnjo v Ameriko.

Kapitan Pugnet je prišel na ladjo poslednji trenutek, kakor je bil obljubil. Prejšnje tri dni, ko so imeli na parniku velike slavnosti in banke, so povabljeni gostje začuden opazili, da ni kapitana nikjer. Bedel je vse tri dni pri svoji nevarni bolni ženi, ki so ji morali trikrat transfundirati kri.

Toda kapitan je obljubil, da bo o pravem času na ladji. In pogumno je izpolnil besedo: stisnil je zobe, pozabil je, da je človek, in postal spet mornar.

Doživel je zadoščenje: njegova »Normandije«, najlepša in največja ladja sveta, je izpolnila nade, ki jih je domovina polagala vanjo: preplula je ocean v rekordnem času. (»Jour«)

Teater in kino

(C-P) Pariz, junija

Na Francoskem že nekaj tednov proslavljajo velikega pesnika Viktorja Hugoja. Ondaj je prišel — beremo v »Jour« — mimo Francoske akademije ravnatelj nekega pariškega kina in osupnil, koliko ljudi čaka pred blagajno.

»V tej krizi, ko tako manjka denarja!« je vzkliknil. »Takšna gneča že tri ure pred predstavo! Neverjetno!«

Prijatelj, ki je bil z njim, mu je tedaj pokazal gledališki program, nabit na zidu. Tam se je bralo: »Drevi za 50letnico Viktorja Hugoja, »Lukrecija Borgia!«

»Kaj mislite, da je res zato tak naval?«

»Menda!«

Kinematografar se je globoko zamislil. Še tisti večer je poslal v tiskarno besedilo za novi program. Takole ga je sestavil:

Ta teden

V PROSLAVO 50 LETNICE

Viktorja Hugoja

»PLAVŽAR«

Za tiste naše bralce, ki v francoski književnosti niso doma: »Lukrecija Borgia« je zgodovinska drama jubilarne Viktorja Hugoja, »Plavžar« je pa filmska drama, prirejena po romanu francoskega ljudskega pisatelja Georges-a Ohnet-a...

»Poslednji naboj«

(D-P) Pariz, junija

Francija je prejšnji teden kar dvakrat izpremenila vladu. Obakrat jo je strmoglavil parlament. Francoski frank preživlja hudo krizo, proračun kaže čedalje večji primanjkljaj, zlato beži iz dežele, parlament si pa dovoljuje lahkomiselni luksuz, da podira vladu za vladu.

Preden se je naposled Lavalu posrečilo sestaviti življenjski zmožen kabinet, je bilo zato treba nič koliko pogajanj, pregovarjanja in prigovarjanja, groženj z razpustom parlamenta in obljub na vse strani. Nekd duhovit Francoz je to politično mešetarenje ponazoril s temle akrostihom, sestavljenim iz imen politikov, ki so se danje valjali za najresnejše ministrske kandidate:

Pierre Laval
Pétain
Edouard Herriot
Fernand Bouisson
Mario Roustan
Louis Marin
Louis Rollin
Georges Pernot
Frossard
Jacquier
Laurent-Beynac
Paganon
Ernest Lafont
Perfetti
Georges Mandel
Maurin
Joseph Caillaux
Cathala
Denain

Če berete debelo natisnjene črke od zgoraj navzdol, dobite simbolon akrostih: La dernière cartouche. Po naših bi se to reklo: Poslednji naboj...

Poznavalec žensk

(D-I) Pariz, junija

Monsieur Gérard, droban, živahen in življenja lačen petdesetletnik, zobni zdravnik po poklicu, je šel nekega večera z dvema damicama, ki sta ga ustavili na cesti. Peljali sta ga k sebi na dom. A med tem ko si je čednostni mož dajal opravka z eno izmed njiju, mu je druga izmehnila

stotak iz suknjiča, ki ga je bil obljubno vrgel čez stol. Ko se je monsieur Gérard poslovil, sta deklici očitali druga drugo, da je vzela stotak. Zadeva je naposled prišla pred sodišče in monsieur Gérard je moral priti pričevati.

»Ali poznate ti dve dami?« ga je vprašal predsednik.

»Kako ju ne bi, gospod prezident!«

»Katera vam je vzela stotak?«

»E, gospod prezident... to bo pa težko...« je menil monsieur Gérard in skomignil z rameni.

»To bi morali pa vendar vedeti, s katero ste... ste se... zabavali... Ona druga vam je pa med tem izmehnila denar. To bi bilo logično — ne?«

»Priznati moram, gospod prezident, da se le zelo nejasno spominim obraza svoje takratne prijateljice. Toda če dovolite, bi vseeno lahko dognal...«

In monsieur Gérard stopi k deklicama. Predsednik je nemirno gledal, kaj bo. On je pa odprl prvi damici usta, pregledal njene zobe in s sijočim obrazom ugotovil:

»Evo, zdaj vam lahko povem. Z gospodično Irma sem bil, prav dobro se spominim, da je imela na desni zgornji votel kočnik, ki bi ga bilo treba plombariti.«

Ta izpovedba je zadoščala. Irma se je izmazala, Nelly je pa morala za teden dni na ričet.

Pogovor v tramvaju

(B-P) Pariz, junija

V »Jour« beremo: Prestregli smo tale razgovor v podzemeljski železnici:

Ona: »Velja torej: jutri zvečer ob sedmih, tam in tam. Če bi se slučajno kdo od naju zakešnil...«

On jo je pa z vzdihom presekal:

»Da, da, razumem: počakal te bom!«

Zveza narodov je izgubila pravdo

(F-O) Ženeva, junija

Gospa Porrasova, vdova po nekem Francozu, je bila že dvajset let strojevska pri Zvezi narodov. Med drugimi čari je imela tudi zelo lepe lase in je bila na svoj glavni kras zelo ponosna. Nekega dne je pa z grozo spoznala, da ji je postala glavna plešasta kožica.

Vsa v skrbeh je tekla k zdravniku. Ta ji je pa povedal, da so ji lasje samo zato izpadli, ker se je njen organizem zastrupil, zastrupil se je pa od dima, ki je uhaljal iz pokvarjenega kamina v pisarni, kjer je delala.

Gospa Porrasova se ni dolgo obirala, temveč je vložila tožbo zoper Zvezo narodov; terjala je odškodnino 60.000 švicarskih frankov (skoraj 1 milijon Din). Ta zahteva se ji je zdela tem bolj utemeljena, ker ji je bilo tajništvo Zveze narodov nekaj dni prej zaradi varčevanja odpovedalo službo.

Upravno sodišče Zveze narodov je priznalo, da je tožba gospe Porrasove utemeljena, toda odškodnine ji je prisodilo samo 5000 frankov, češ da ta znesek popolnoma izravna izgubo njene frizure; res da je gospa imela zelo lepe lase — je utemeljivalo sodišče svojo razsodbo — tja služili ji niso v prav nikak strogo služben namen.

(»Ahorac«, Madrid)

Ministrova smola

(F-T) Pariz, junija

Veliko smolo je imel William Bertrand, mornariški minister v strmo-glavljani Flandinovi vladi.

Vlada mu je bila poverila nalogo, da naj se v njenem imenu pelje z veleparnikom »Normandije« v Ameriko, da jo bo tamkaj zastopal pri slovesnostih, prirejenih na čast največjemu parniku sveta.

Minister je tako storil. Toda ni se še vozil 36 ur, ko je izvedel, da ni več minister: njegov šef v Parizu je bil moral odstopiti in z njim vsi ministri. Bertrand je skomignil z rameni: Na »Normandije« sem pa le, si je mislil.

Parnik je priplul v newyorško luko. Tedaj je prišla iz Pariza brzjavka: Bertrand je spet minister, to pot v Bouissonovi vladi. Vesel in zadovoljen se je minister izkrcal.

A glej: komaj se je dobro vsedel k slavnostnemu banketu, je prišel iz Pariza že drugi radiogram: Bouissonova vlada je padla, Bertrand ni več minister.

V tretje gre rado, se je melanholično tolažil izkrcani minister. A to pot ni šlo več v tretje. Laval je sestavil novo vlado, toda Bertranda ni bilo več v njej...

(Po »Gringoir«)

Lepša simfonija

(A-W) Praga, junija

Te dni umrli češki skladatelj Jožef Suk je bil nekoč v družbi svojega slavnega učitelja Antona Dvořaka.

»Povejte mi, vi ki dobro poznate moja dela — katero vam je najljubše?«

»Mojster,« je spoštljivo odgovoril Suk, »vašo »Simfonijo novega sveta« zelo cenim. Toda še dražja mi je neka druga: osemnajst let ji je in sinje oči ima.«

Tako je Jožef Suk zasnubil in dobil roko gospodične Nataše Dvořakove.

Imena, da pri njih sape zmanjka

(F-O) Oslo, junija

»G. David Kafokohokimiokevo-csaknemajhanok je postal poštar na Haitiju,« smo čitali pred kratkim v ameriških časnikih; kdorkoli je bral to novico, je gotovo zamišljeno obstal spriču toli dolgega imena.

Toda Američani na tem polju nimajo rekorda. V Walesu na Angleškem stoji vas, ki se imenuje Llanfair-prottygwynuldechwydchardndro-ppoll Ilandisiliogogsegogoch; po naše bi to ime pomenilo »Cerkev svete Device v dolini blizu cvetočih lesk«. Izgovarjava tako dolgega imena bi bila dosti pretežavna, tudi za domačine; zato rečejo Waližani omenjeni vasi kar na kratko Llanfair.

Slavni angleški državnik Cromwell je imel pogumnega častnika, za čigar »kratko« ime bi bil v našem jeziku potreben cel stavek: »Če ne bi bil Jezus umrl, da te odreši, bi bil obsojen v pogubljenje.«

Poznamo pa tudi drugo skrajnost: kačastim imenom stoje nasproti izredno kratka. Tako na primer je v Švici reka, ki se imenuje Aa, na Kitajskem imajo pa mesto z eno samo črko: I. Tudi tako rodbinsko ime (I) je v deželi vzhajajočega solnca zelo razširjeno.

Na Holandskem imajo vas, Y po imenu, neko mestec na Švedskem se imenuje A in na Kitajskem imajo pokrajino, ki sliši na ime U.

(»Magasinet«)

Radi priznamo

da skrbijo gospodinje za čimbolj raznovrstno hrano, toda marsikatera ne ve, ali pa je celo pozabila, da se dajo prav Jajnine, to so izdelki naše domače tovarne testenin »Pekatec« na najrazličnejše načine pripravljati. Gospodinje ne pozabite zato na »Jajnine«.

Trikratni dvojni blagoslov

(F-L) Praga, junija

V neki češkoslovaški občini se je te dni pripetil kaj nenavaden slučaj. Nekemu kmetu je rodila žena: na svet sta prišla dvojčka. Kmalu nato se mu je otelila krava: tudi tu sta bila dva mlada. In naposled je povrgla še svinja, takisto dva.

Vse to se je zgodilo isti dan. Kajpada je bilo v hiši veliko veselje nad tolikim blagoslovom.

Hollywood — mesto izpostavljenih otrok

(F-O) London, junija

V Hollywoodu je vzcvetela nova moda — moda adoptiranja otrok. Filmske zvezde, ki so preveč obložene z delom, da bi si mogle privoščiti »luksus« lastnih otrok, so začele tuje jemati za svoje.

Tako sta Al Jolson in njegova žena Doby Keeler posinovila nekega ljubkega sedemletnega dečka; mal-

Novo delo

»Kako ste dobili inspiracijo za najnovejšo sliko?«

»Moj sin je potreboval nove hlače!«

Za god in praznik mati dobro ve, otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev veselijo

ček živi zdaj v Hollywoodu in ima svojo novo »mamico« zelo rad.

Zgledi vlečejo. Za Jolsonom so prišli drugi: Wallace Beery, Harold Lloyd, Gloria Swanson, Constance Bennett, Barbara Stanwyck — vsi ti slavni filmski igralci in igralki so adoptirali vsak po enega izpostavljenega otroka, Frederic March pa celo dva.

Večina teh otrok je prišla iz »Illinoiskega zavetišča«, ki ga je ustanovila Mrs. Walrathova; v njem so preskrbeli in odgojili že 2500 izpostavljenih otrok.

(»Sunday Referee«)

»Mrtvec« se je vrnil

(F-L) London, junija

Kolikokrat se je že zgodilo, da so se pogrešeni in že za mrtve proglašeni vojni ujetniki po dolgih letih vrnil domov, ko se jih ni že nihče več nadejal. Zdaj se je pripetil podoban primer, samo da se je začel šele po vojni.

William Edwards je služil v indijski vojski. Kmalu po sklenitvi premirja so ga pogrešili in ker ni vsa ta leta nihče nič slišal o njem, so ga proglasili za mrtvega, njegovi vdovi na Angleškem je pa vlada odredila primerno pokojnino.

Ondaj — po 16 letih — je pa nenadoma potrkalo na vrata neke hiše v Fullbournu, tam kjer je Edwards nekoč stanoval. Vdova je odprla, a kdo popiše njeno grozo in veselje, ko je zagledala pred seboj moža, ki ga je že 16 let imela za mrtvega.

Vse kaže, da je bil Edwards iznenada izgubljen spomin in celih 16 let brez miru taval po Indiji in Angliji, dokler ga ni bogve kaj spet spomnil njegovega domačega kraja in mu vrnilo spomin.

Goering in uniforme

(F-T) Pariz, junija

General Hermann Göring, predsednik pruske vlade in nemški letalski minister, je strasten ljubitelj uniforme. Pravijo, da se za vsako prilžnost obleče v drugačno; ni je okoliščine, ki ji ne bi Göring dal izraz s posebnim uniformnim krojem. Nemcem je to kajpada všeč; saj je znana reč, da ga zanje ni lepšega doživljaja kakor gledati defileje in vojaške parade.

Göringovi neprijatelji se radi ponorčujejo iz njegove manije do uniform in vedo povedati nič koliko istorij na ta račun. Tako pravijo, da je ondan počila v ministrovem stanovanju vodovodna cev. Vsa prestrašena je planila sobarica k njemu v delovni kabinet in obupno zavpila:

»Kuhinja je pod vodo!«

»Brž moja admiralsko uniformo!« je odgovoril general.

(»Gringoir«)

3letni otrok — 59 kil

(F-O) London, junija

Leslie Bowles je najdebelejši otrok na Angleškem: čeprav mu je šele tri leta, tehta nič manj ko 59 kil! Ko je bil mesec dni na svetu, je tehtal 4 kile, s tremi meseci 8 kil, na svoj prvi rojstni dan pa 25 kil. Danes nosi že očetovo obleko!

Mali Leslie je levičar; če izvzamemo njegovo izredno težo, je popolnoma normalen otrok, razumen in zdrav. Hodi še s težavo, a če se po nerodnosti zadene v očeta ali mater, se komaj obdrži na nogah. Vzlic svojzi teži je majhen; mери le 98 centimetrov.

Seveda se razni impresariji kar pulijo, da bi nenavadnega otroka razkazovali v varietetih. Bowlesova sta pa vse še tako zapeljive ponudbe zavrnila.

(»Sunday Chronicle«)

Slabši spol

(F-O) London, junija

Deklice so s 14 leti povprečno za 5 centimetrov večje od dečkov istih let; tudi težje so za 6 kil.

Tako je dognal angleški zdravnik dr. Blackett.

Ta »tehtna« premoč deklic se začne z 12 letom; takrat torej oba spola zamenjata vloži: slabši spol postane močnejši, močnejši pa slabši.

(»News Chronicle«)

Novotarije

(mk) Budimpešta, maja

Budimpeštanskemu patentnemu sodišču je nekdo prijavil izum »dehteče voženke«. Kaj bo z ujo, ni povedal.

Neki lekarnar je pa začel prodajati posebne vrste zobotrebcev: impregniranih je namreč z neko razkuževalno in blago dehtečo tekočino. Kdor si bo s takim zobotrebcom bezal po zobeh, ne bo ust samo razkužil, temveč tudi razdušil.

Priporočljivo posebno po čebuli in česnu...

Golobi na svetilnikih

(B-P) London, junija

Čuvaji na angleških svetilnikih so ostali zvesti stari navadi: s celino so v zvezi le z golobi pismonoši, ki po večkrat na dan, dostikrat v najhujšem viharju, nosijo njihovo pošto v domovino in se vračajo s pozdravi od njihovih dragih.

Te dni je vodstvo britanske mornarice vnovič predlagalo, da naj bi čuvaji na svetilnikih opustili golobe in se raje odločili za telefon in radio.

»Nikoli!« so odvrnili vrli možje.

»Preveč so nam dragi ti naši tovariši v samotni.«

Kadar postane kateri golob le prestar, da bi še mogel opravljati službo, ga vzame čuvaj k sebi in sam skrbi zanj. A tudi mornariška uprava ni umazana; saj plača čuvajem primerno odškodnino, da lahko spodobno prehranijo svoje pernate prijatelje.

Tako živi golob do smrti na svetilniku.

In še nekaj: še nikoli ni pristo nobenemu svetilniškemu čuvaju na um, da bi pospešil konec svojega krilatega tovariša in ga pojedel v okusni obari.

Gladovalec se oženil z dolarsko princeso

(F-L) Newyork, junija

Da rekordno gladovanje nekaj nese, posebno v Ameriki, je najlepši dokaz gladovalni umetnik George Burlington. Mož se je namreč ondan oženil v Cincinnatiju z Miro Galatinovo, hčerjo ameriškega kositrnega magnata. Lepa dolarska princesa se je zagledala vanj, ko je videla, kako junaško prenaša 30 dnevno rekordno gladovanje.

Mirinega očeta cenijo na svojih 20 milijonov dolarjev. Od tega bo brez dvoma lep del padel hčerki edinki kot dota v naročje. Burlingtonu torej ne bo več treba z lakoto služiti si svoj vsakdanji kruh.

500 avtov zastoj

a ne pri nas

(G-K) Tokio, junija

Velikodušno darilo je privoščil svojim delavcem lastnik neke tovarne za izdelovanje električnih žarnic: ker je letna bilanca njegovega podjetja pokazala 1200% dobička, je podaril vsakemu od svojih 500 delavcev avto. A to mu še ni bilo dovolj: najel jim je v predmestju, tik prijaznega jezera, dve veliki hiši in jim v njima uredil stanovanja, tako da se bodo lahko večer za večerom po končanem delu peljali z lastnim avtomobilom v lepo naravo.

Pri nas, v toli hvalisani kulturni Evropi, bi napravili drugače: razdelili bi dobiček med siromašne delničarje...

Napoleon in ženske

Nekoč se je general Bonaparte srečal na večerji pri Talleyrandu z znamenitim pisateljem gospe Staël-holn. Umetnica si je že dolgo želela znanstva s slavnim zmagovalcem in se mu je skušala približati. In res ni dolgo trajalo, ko je bila z njim v pogovoru, iz njenih besed so se kar kresali duhoviti aforizmi; kajpada zraven tudi ni pozabila pokaditi velikemu vojskovodji z laskavimi pohvalami njegovih uspehov.

Bonapartu so bile duhovite ženske že od nekdaj tri v peti, zato se je držal zelo rezervirano. Naposled je pa prešla Staël-holn v generalnem nasokku; v ničemurni domnevi, da je generala očarala s svojo duhovitostjo, ga je vprašala, katera ženska je bila v njegovih očeh največja.

»Madame,« je suho odgovoril Bonaparte in jo hladno pogledal, »tista, ki da svojemu možu največ otrok.«

Pogovora je bilo konec. Pri gospe Staël-holn je Napoleon za zmerom odigral.

Skrivnostni doživljaji polkovnika Lawrencea

King-Lawrence na zapadni fronti

Kako je prefrigana Nemka ukanila „kralja vohunov“

(Gl. štev. 22)

Poklicali so bolničarje iz bolnišnice in vso mrtvašnico podrobno pregledali. Nekemu bolničarju se je zazdelo, da v nekem kotu piha. Pogledal je kvišku in videl, da je okno odprto. Aha, tod so torej odnesli truplo! A le kako so se mogli tako visoko popeti s težkim bremenom? ... Gotovo so imeli lestvo s seboj in vrvi; potegnili so truplo kvišku, potem ga pa na drugi strani spustili v sneg. Ker je že ves dan hudo snežilo, je truplo priletelo na mehko in ni nihče slišal ničesar.

Zdravnik je po končanem pregledu poslal poročilo svojim predstojnikom. Poveljstvo je takoj uvedlo strogo preiskavo. Na fronti je dan za dnem padlo na tisoče mož in smrt rdečelasga podčastnika ne bi bila nič nevsakdanjega; zato pa tatvina njegovega trupla ni bila tako nedolžna reč. To je bila za vojaške oblasti skrivnost, ki ji morajo priti na sled.

Na podlagi uradnega poročila dr. Rouverata so francoske vojaške oblasti zaprosile oddelek angleškega »Intelligence-Servicea«, čigar člani so pomagali francoskim protivohunskim oddelkom na bojišču, naj pošlje dva svoja najzanesljivejša uradnika, da bi pomagala razčistiti skrivnostno tatvino trupla rdečelasga podčastnika.

Prav v tistem času je bil med angleškimi protivohuni na francoskem bojišču polkovnik Lawrence. Tudi takrat je imel potni list na ime Charlesa Kinga. Le malokdo med francoskimi častniki je vedel, da se skriva za tem imenom polkovnik Lawrence.

»Intelligence Service« je določil prav njega in njegovega pomočnika, starega angleškega protivohuna in večkega detektiva Josepha Smitha, za preiskavo skrivnostne zadeve.

Oba odposlanca angleškega »Intelligence-Servicea« sta prišla še pred jutrom v malo francosko vas. Edina dvonadstropna hiša sredi vasi je bila vojaška bolnišnica. Komaj sta King in Smith vstopila, ju je ves zaripel v obraz pozdravil doktor Rouverat.

»Premislita, gospoda, pred pol ure so nam kmetje sporočili, da so našli v bližnjem gozdu rdečelasga mrlja. Za spet nova skrivnost! Čemu neki so neznanci odnesli podčastnikovo truplo in ga dobrih deset minut od tod pustili v gozdu?«

King se je nasmehnil in dejal: »Kar zdelo se mi je tako. Za one, ki so mrlja ukradli, ni bilo važno truplo samo, temveč njegova obleka, v kateri je imel prav gotovo važne listine in pisma.«

Vsi so se začudeno ozirli v Kinga. Govoril je tako prepričevalno, kakor da bi že vse vedel.

Doktor Rouverat je odvedel Kinga in Smitha v mrtvašnico. Komaj je odkril rjuho z mrlcem, sta se King in Smith spogledala. Ta obraz sta oba prav dobro poznala!

V spiskih »Intelligence-Servicea« so imeli namreč zbrane vse podatke o znanih vohunih in o vseh onih, ki so jih sumili vohunstva.

King in Smith sta takoj pričela iskati sledov. Prav natanko sta si ogledala okno in iskala prstnih odtisov, zakaj po njunem mnenju so morali neznanci edino skozi to okno odnesti truplo.

Ko je King vse vestno pregledal, je tiho dejal svojemu tovarišu: »Ne bi rekel, da so vdrlj neznanci skozi okno. Zdi se mi, da so tam kar tako nalašč pustili sledove, da bi otežili preiskavo. Prepričan sem, da sploh ni stopila neznaneva noga v mrtvašnico. Na nadoknice se prav točno vidi, da je nekdo okrašil zid in prav nerodno s prsti obrisal prah. Nalašč seveda! Ne verjamem, da bi bili skozi tako ozko okno prenesli podčastnikovo truplo.«

King se je vrnil k rdečelasemu mrlcu. Obzirno mu je segel v žep in jih obrnil. Pretipal mu je vso uniformo, a našel ni ničesar. Zahvalil se je doktorju Rouveratu:

»Zdaj nimava tu več opravkov. Mr. King lahko pokopljete. Poizvedovala bova že, a ne tukaj!«

Prihodnje dni je pošiljal King čudne šifrirane brzojavke v London in Washington, od koder so mu na prav tako čuden način odgovarjali.

Njegov prijatelj Joseph Smith je pa med tem brskal po spiskih francoskega protivohunkega oddelka. Našel je, kar je iskal. Ugotovil je, da je bil rdečelas francoski podčastnik že več let v službi sovražniškega vohunstva, prej je pa bil član neke nevarne razbojniške tolpe v Ameriki.

King je poslušal poročilo svojega tovariša in dejal:

»Ker je bil ta rdečelas možak v Ameriki, se mi zdi, da sem našel ključ te skrivnosti. Vsaj v načelu. Tatvina rdečelasga spominja na ameriške metode. Trdim, da ni bil nihče stopil v mrtvašnico, kajti skoraj nemogoče bi bilo, da bi se bil odrasel človek stisnil skozi tako ozko okno. Cowboy, ki zna vihteti lase, bi pa utegnil doseči z vrvo podčastnikovo truplo in ga potegniti skozi okno.«

»Tudi jaz bi rekel, da je mogel to napraviti edino kakšen ameriški cowboy,« je menil Smith. »Toda od kod vruga bi se vzel tak Američan na francoskem bojišču!«

»O, še več jih je! Stavljam, da bom tega cowbaya kmalu izsledil v bližini te kmečke bolnišnice. Ko bova našla njega, bo skrivnost razčiščena.«

King si ni dal miru. Vso naslednjo noč je naporno iskal dozdevnega ameriškega cowbaya. In res ga je na lepem izsledil v uniformi ameriškega častnika. Poklical ga je k sebi in ga pričel izpraševati.

Pogreb nekronanega kralja Arabije

Brez sleherne svečanosti so bili pokopali Kinga-Lawrencea na pokopališču vasi Morriton v dorsetski grofiji. Lawrenceovi najboljši prijatelji so šli za pogrebom, celo angleški kralj je poslal svojega zastopnika — in vendar se čedalje trdovratneje širijo glasovi, da Lawrence sploh ni umrl in da so nekoga drugega takrat pokopali, ne njega ...

Američan ni bil nič navdušen za pogovor, šele ko mu je King pokazal izkaznico »Intelligence-Servicea«, je možakar postal malo prijaznejši. Poudil je Kingu roko.

»Tom Arkley sem, častnik, in prav od srca me veseli, da sem spoznal vas svojega angleškega tovariša!«

»Kaj? Tovariša?«

»Da, v službi sem pri ameriški protivohunski organizaciji »Secret-Service«. Izvolite pogledati mojo izkaznico.«

King je preletel z očmi legitimacijo in nekam hladno vprašal svojega novega znanca:

»Priznajte, da ste ukradli rdečelasga mrlja! Prav gotovo ste bili nekoč cowboy?«

»Prav imate,« se je zasmejal Arkley. »Vendar se zaradi tega ne dam prijeti. Napravil sem Ameriki in zavoznikom uslugo, ko sem ubil tega rdečelasga vruga ...«

»Se to povrh! Vi sami ste ga ubili?«

»Da! Ze dalje časa sem mu bil za petami. Vedel sem, da je nemški ogleduh. Ne morem pa razumeti, na kakšen način je postal kot ameriški državljani francoski vojak. Tiste noči, ko so ga našli z rano na glavi, sem opazil, da daje z ogledalom in slepico neka znamenja bližnjim nemškim četam. To izdajstvo me je tako razklatilo, da si nisem mogel kaj, da ga ne bi bil česnil po glavi. Ker so se pa že bližali francoski vojaki, nisem več ubognil prebrskati njegovih žepov.«

Kesneje sem ukradel mrtveca in našel pri njem važne skrivne listine. Dognal sem, da je ta falot poznal prav skrivne ameriške in francoske vojaške namene in jih je hotel sporočiti Nemcem ...«

King je pristrčno slišal Arkleya roko čeprav mu ni bilo všeč, da je v tej zadevi igral samo majhno in podrejeno vlogo. Arkley je menda opazil to njegovo nejevoljo, zato ga je potožil: »Dobremu protivohunu nikdar ne manjka dela. Če vam je prav, greste lahko z menoj. Razvozlati moram neko zamotano in nevarno vohunsko zadevo, in dejal bi, da jo bosta zmogla edino taka dva, kakor sva midva.«

King ni mnogo premišljeval. Udaril je v prijateljsko ponujeno roko.

III.

Vohun dobro ve, da se ne sme zaljubiti. Vendar je tudi on človek iz krvi in mesa ter utegne pozabiti svojo domoljubno dolžnost. Zgodi se, da sreča nekje na poti svojega burnega življenja žensko, o kateri je sanjal še kot otrok; zaljubi se in pikat utegne se zgoditi, da se vohun celo poroči, vendar se preden to stori, mora dati slovo svojemu nevarnemu in živce ubijajočemu poklicu. Nihče ne mara oženjenih vohunov; pravijo, da niso več dovolj zanesljivi in hrabri v službi.

Niso pa redki taki primeri, da se je vohun med vojno zaljubil v sovražno vohunko. Te ženske so bile skoraj same lepote in marsikateremu možaku, ki je moral navezati z njimi »poslovne« stike, se je otajalo srce. Po navadi so vsi cenili svojo domoljubno dolžnost višje kakor ljubezen do ženske. Odrekali so se svoji ljubezni in marsikateri izmed njih je poslal svojo ljubico na morišče.

Koliko romantičnih doživljajev je

vpisala v hotelsko knjigo kot ameriška državljanka. Njene listine so bile do poslednje pičice v redu.

Nadzirali žensko, tudi če ni vohunka, je prav težka stvar. Lawrence-King ni nikoli v življenju imel rad opravka z ženskami, prav posebno se je pa ogibal vohunk.

Toda šef Intelligence-Servicea mu je tako ukazal, in King je bil poslušen kakor poslednji vojak velike angleške vojske.

Kmalu se je mogel King pripraviti, da je Ines Laringtonova zelo previdna, preračunljiva in prefrigana ženska. Dejal si je, da bo prav težko sam opravil to stvar.

Zato je vprašal svojega novega prijatelja, Američana Toma Arkleya, ali bi nemara hotel njemu osebno pomagati pri razčiščenju te zamotane zadeve. Seveda bi Intelligence-Service ne smel ničesar vedeti, da se vmešava v stvar tudi član ameriškega »Secret-Servicea«.

Arkley je bil navdušen, zakaj ženske so ga prav posebno mikale.

King in Arkley sta noč in dan nadzirala lepo Ines. Že sta mislila, da je imel polkovnik Keen prav, ko je sumnil lepo tukjo.

Laringtonova je imela zelo mnogo denarja. Kesno ponoči je sprejemala v hotelu čudne obiske, pogosto se je pa vozila z avtomobilom zunaj mestnega območja. Tajna agenta sta ugotovila, da se sestaja z nekim starejšim gospodom v majhni hišici zunaj mesta.

King je kmalu dognal, da je bil ta gospod nekoč osumljen vohunstva v prid Nemcem. Ker pa takrat preiskava ni ničesar dognala, ga je londonska policija izpustila.

Sestanki Ines Laringtonove s tem osumljencem so bili za Kinga dovolj tehten vzrok, da si je ustvaril o lepi tukji svoje mnenje. Oba z Arkleyem sta postrila svoje nadzorovanje in kmalu ju je presenetil Mac Keen z dokazi o tujkine vohunskem poslanstvu.

Nekega večera je Mac Keen poklical Kinga in mu sporočil:

»Dobil sem tajno brzojavko iz Amsterdamu. Naša tankajšnja protivohunška centrala mi je poslala celo sliko Ines Laringtonove. Naši tovariši na Holandskem so prepričani, da je ta ženska nemška vohunka. Po rodu je Holandka in dela za Nemce.«

Tom Arkley, ki mu je King pripovedoval o tej zadevi, se je takoj zavzel za lepoto. »Morda je pa kaka zmota vmes,« je dejal.

»Le pogledajte si sliko, pa boste takoj verjeli. Ona je, to je na dlani. Zdaj morava ugotoviti, po kaj je sploh prišla na Angleško, kaj tu počne in koliko naših vojaških tajnosti je že sporočila Nemcem.«

Bog ve, ali bi bila King in Arkley kdaj izvedela skrivnost lepe Holandke, če bi jima ne bili prišli na pomoč nemški zračni orjaki, strah in trepet londonskih prebivalcev.

Se preden so pričeli nemški Zepelini krožiti nad mestom, so sirene oznanile londonskim prebivalcem bližajočo se nevarnost. Londončani so bežali kar v spalnih oblekah na ulice, zakaj med zračnimi napadi je najnevarnejše ostati v visokih hišah.

V hotelu, v katerem je stanovala Ines Laringtonova, je vladala prava zmeda. Gostje so tekali po stopnicah kakor iz uma. Lepa Ines je bila med prvimi, ki so pobegnili na cesto.

Tisto noč je imel King službo. Stanovanje je tik njene sobe in je slišal, kako je lepota zbežala iz sobe. Še na misel mu ni prišlo, da bi bil še sam zbežal. Dejal si je, da ga bomba lahko zadene prav tako na ulici kakor v hotelu. Vajen je bil nevarnosti!

Njegova prva misel je bila:

»Imenitna prilika, da malo pobrskam po sobi gospodične Ines! Saj drugače ji tako ne pridem blizu. Mogoče mi bodo njeni kovčgi povedali kaj o njeni skrivnosti.«

King je odšel v njeno sobo. Ines ni bila zaprla vrat za seboj. Tudi King jih je samo priprl, da bi lahko slišal, kdaj se bodo hotelski gostje vračali v svoje sobe.

Z mrljično naglico je pričel slikati po sobi.

Ali je Lawrence živ ali mrtev?

Lawrencea še niso bili pokopali, ko so že vstali glasovi in dvomi: Ali je bil to sploh Lawrence, ki se je ponorečil z motornim kolesom? Ali je bil on tisti, ki je umrl s počeno lobanjo? Ali so res njega pokopali in ne koga drugega na njegovem mestu?

Tudi pariški »Oeuvre« je med tistimi, ki ne morejo prav verjeti, da Lawrencea ne bi bilo več. Sumljivo se mu zdi zlasti to, da so ranjenega motociklista tako strogo stražili, da živ krst ni mogel k njemu, še najbližnji sorodniki ne. Tudi to je čudno, da nihče ne more reči, da bi bil z lastnimi očmi videl obraz moža, ki so ga takrat pokopali.

Zaradi vseh teh okoliščin, nadaljuje pariški list, ni neverjetno, kar trde nekateri: da namreč Lawrence

sploh ni mrtev in da so zadevo s katastrofo na motornem kolesu in pogreb moža s počeno lobanjo samo zato vprizorili, da bi pravi Lawrence mogel bolj neopaženo izginiti z Angleškega. Kam? Kdo bi vedel, kje na Vzhodu imajo ta trenutek Angleži največje interese. ... Morda v Abesiniji, morda v Afganistanu, kdo ve!

Pri polkovniku Lawrenceu je vse mogoče, tudi tisto, kar se nam utegne zdeti neverjetno. A vendar ... Težko je verjeti, da bi bili Angleži svojega lastnega kralja zapletli v to intrigo. Saj so vsi tisti na svetu pisali, da je bil eden izmed prvih, ki je poslal Lawrenceovi rodbini sožalno brzojavko, baš kralj Jurij V.

Skrivnost je obdajala Lawrencea, ki je bil živ, skrivnost ga obdaja še mrtvega ...

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pera, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in pub

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Opazil je, da se Ines postelje še doteknila ni. Na nočni mizici je gorela električna žepna svetiljka, na stolu je pa ležal že skoraj dopleten volnen jumper. Takoj si je bil na jasnem, da je ta jumper vrgla v naglici na stol, ko je zaslišala sirene, označujoče nevarnost.

To ročno delo je Kinga najbolj zanimalo. Premekal ga je v rokah in si ga ogledal od vseh strani. Prvi mah je videl, da je možki jumper. Izdelan je bil iz dveh volnenih nitk razne barve. Še pletilka je ticala v njem.

Kingu se je hotelo miho storiti. Misli je, da plete dobra Američanka jumper za svojega ženina ali pa za brata na francoskem bojišču. Že je bil prepričan, da se je Mac Keen zmotil in da Američanka ni vohunka in hotel je oditi iz sobe — takrat se je pa iz jumperja izmuznil droben listič, ves popisan s tujimi besedami in številkami.

»Glej, glej, to je pa druga!« je pomislil King. »Torej je ta jumper le sumljiv!«

Sprva si je sicer dejal, da je morala našel kakšno zaljubljeno pismo ali pa listič iz mladenkega dnevnika. Končno si ga je pa vendar ogledal.

Na lističu je bilo po nemško zapisano:

»Transporti čet na zapadno bojišče: šest zank v desno, štiri narobe. — Na vzhodnem bojišču po železnici: sedem zank na desno, devet narobe.«

Vse polno označb je bilo na lističu, vse polno znakov in števil. Na ta prav prefrigani način je torej Ines Laringtonova natanko sporočala sovražniku tajnosti zavezniške vojske na zapadu in vzhodu.

King je bil že marsikaj videl in doživel. Toda takšnega poročevalnega načina se ni bil nadejal.

Premislil je položaj in polglasno zamrmral pred se:

»Dobiti jo moram čimprej v svoje roke!«

King je spadal med tiste ljudi, ki ne premišljajo dolgo, kaj naj store. Z jumperjem in skrivnostnim lističem v roki se je obrnil proti vratom, da prikljče hotelske uslužbenke in da aretirajo nevarno vohunko. Zakaj, zdaj ni moglo biti več dvoma, da je lepa Miss Laringtonova v službi nemškega vohunkega urada.

Toda King ni bil še napravil dveh korakov, ko je obstal kakor ukopan. Nekdo je zaloputnil vrata in neznana roka je bila od zunaj obrnila ključ.

King je bil ujet! (Se nadaljuje.)

Skrivnost vile Madeire

Nadaljevanje s 1. strani

so ravnale z moškimi kakor s sužnji. »Visoka vlada« je zaradi pomanjkanja moških proglasila množično. Vsak možki je dobil dodeljene kar tri device za ženo. Težka stvar! Mornarjem je postalo neprijetno in nerodno s tolikimi ženami. S silo ne bi bili opraviili ničesar, to so vedeli.

Njihove vladarice so bile silno bojevite. Tedaj so si štirje mornarji v samoti in v urah prostosti izdoblili iz velikega debla zasilen čoln in neke noči so na skrivaj zapustili otok. Od ostalih sta dva umrla, dva sta kesneje takisto pobegnili in samo dva sta ostala na otoku Ball's Pyramid za pleme.

Begunci so srečno prišli do avstralske obale in pripovedovali naseljenjem o čudnem otoku in o njegovi legi. Sydneyjski mestni očetje so sklenili rešiti te brodolomce z zapuščenegega otoka in jih pripeljati v Avstralijo. Na ladji, ki so jo poslali ženskam na pomoč, je bila cela kopica takih, ki bi se bili radi za vsako ceno poročili. Prepričani so bili, da bodo med ženskami na Bell's Pyramidu našli, kar jim sree poželi.

Ko je ladja pristala ob Bell's Pyramidu in so Avstralsci povedali republikankam, po kaj so prišli, so jih le-te prav neprijazno zavrnilo.

Mornarji in priseljenci so si skušali zlepa pridobiti njihova srca, toda vladanja željne Amazonke so jih napodile s kamenjem in gorjčami. Zato se je posadka ladje vrnila v pristanišče in odplula nazaj v Avstralijo. Še današnji dan je ostal otok samostojen. Njegovi prebivalci, potomci bojevityh žensk, ki so se pred sto leti naselile na tem otoku, odstevajo vladati vsako leto primeren davek, zato pa uživajo popolno svobodo. Otočanski zakoni prepovedujejo Avstralcem naseljevanje v nekdanji ženski republiki. Domačini Ball's Piramida so premočnejši. Niti svetovna gospodarska kriza jim ni mogla do živga. (Ü-i)

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati“!
kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Stiskač

Napisala Wilhelmine Baltinester

»Veš, Avgusta, to mi v resnici ne gre v glavo, da moraš zmerom nekaj jesti ali pa piti!« Tako je dejal gospod Strampf svoji lepi ženi, ko sta se peljala na nedeljski izlet.

V železniškem vozu so prodajali pijače in jedila. Kakor v buffetu! Gospa Avgusta je bila pravkar rekla svojemu možu:

»Oskar, turško bi pilal!«

»Mar nisi čitala, da tukajle nikogar ne silijo s pijačo in jedjo? Ne razumem te, Avgusta! Pred vsem: kava ti škoduje! Razen tega sva se včeraj zmenila, da ne bova več toliko zapravljala na izletih, in ti seveda pričueš že kar v vlaku. Saj doma ob tej uri tudi ne piješ turške!«

»Prosim te, bodi vendar že tiho! Smešno si skop!«

»Nisem skop; štedljiv pač, in tega ti manjka. Kava ti škoduje. Zdravnik ti je tako povedal!«

»Kaj ve ta bedak!«

»Čemu ga pa potem kličeš; morda nič ne računi?«

»Tako, zdaj mi še zdravnika ne privoščiš. Ali naj mar poginem? To je že od sile!«

»Pravkar si trdila, da je zdravnik bedak!«

»To je moja stvar!«

Gospod Strampf je jezno pograbil časnik in pričel čitati. Zmerom je tako napravil konec zakonskim prepirom. Toda nekaj ga je tokrat še ščegetalo v grlu. Moral je z besedo na dan!

»Emi se je prejšnjo nedeljo peljala v jedilnem vozu. Imela je novo sportno obleko. Pila je turško. Vlak se je nenadoma sunkovito ustavil in polila si je vso kavo na krilo. No, zdaj pa premisli, ali ni to od vraga?«

Gospa Avgusta se je vgriznila v jezik in molčala ko riba.

»Vprašal sem te, ali ni od vraga; mar ne slišiš?«

»Veš kaj, dragi, ti in tvoje obnašanje — vse je tako smešno, da se mi že kar stedi. Prihodnje si kar izmisli, da se je zaradi turške kave zgodila železniška nesreča!«

Gospod Strampf se je naslonil nazaj in še pisnil ni.

Gospa Avgusta je gledala skozi okno v daljavo in premišljevala: »Kako žalostno je moje življenje! Učila se nisem ničesar, vsaj nič poštenega — potem sem pa izbirala moža, dokler nisem našla tega izbirkar! Ta svoj godrnjavi vis a-vis, ki mi še turške kave ne privošči!«

Na glas je pa dejala:

»Zakon je res težek križ!«

Za časnikom se ni nič zgenilo: molk!

»Ti me tako razvajaš, da se mi kar čudno zdi!«

Molk!

»Da, da, može govore samo takrat, kadar zatrjujejo svojo zvestobo, ali pa kadar jim žene preveč denarja porabijo!«

Izza časnika:

»Mar dvomiš o moji zvestobi?«

»Misliš, da sem tako zelena, da ti verjamem?«

»To je pa že od sile!«

»Ni dedca na vsem svetu, ki bi bil zvest. Tako je že moja pokojna babica zmerom dejala!«

»O tem tvoja babica pač ni imela pojma!«

»Kaj? Pojma da ni imela? Bila je zelo pametna in povsod spoštovana gospa!«

»Že mogoče! Toda moških vseeno ni poznala!«

»Seveda, vse kar se tiče moje družine ti ni nič mar. To ti je že tako v krvi! Seveda, tvoji ljudje, ti so pametni, da je kaj!«

»Pusti, prosim te, sorodstvo!«
»Že prav! Kadar govoriva o svojih, jih zmerom zagovarjaš; moje pa zmerjaš!«
»Kdaj sem pa, vraga, zmerjal tvoje ljudi?«
»Pravkar; mojo babico!«
»Oprosti! Dejal sem samo, da ni poznala moških navad.«
»Mir mi daj!«
»Saj nisem jaz pričel.«
»Oskar, da veš, to je moj poslednji nedeljski izlet. S teboj namreč! Vsak bova šla na svojo pest. Morda si bova potlej spočila najine živce.«
»Prav je tako!«
»Ti si pa vljuden!«
»Samo tebi sem pritrdil!«

Dvojčki se po časopisnem oglasu poročili z dvojčkoma

V Kansasu v Ameriki sta dalj 22letni Luiza in Mode Cotts oglaš v časnik, da bi vzeli za moža dvojčka, ki ne smeta ne kaditi ne piti, vsak teden pa morata prinesiti domov celo plačo. Dobili sta 51 odgovorov iz vseh delov sveta, odločili sta se pa za dvojčka Reya in Roya Sibinga, mornarja iz Oneida v Kansasu. Na sliki vidimo oba srečna zakonska para.

»Mika me, da bi kar izstopila na prihodnji postaji.«
»Seveda! Denarja imava, da ga lahko kar skozi okno mečeva. Listek je vendar plačan do konca!«
»Ti zmerom samo na denar misliš!«
»Moram, saj zato ti ne! Služim ga jaz!«
»Joj, moji živci: njih ti seveda ni mar?«
»Vidiš, to je narobe: ti izdajaš denar z živci namestu s pametjo!«

»Prosim te, Oskar, nikar mi ne pridigu! Ves teden te moram poslušati, vsaj v nedeljo mi daj mir!«

»O, prosim! Pusti me, da v miru preberem časnik!«

»Lep izlet! Zato sva se odpeljala, da ti bereš in se zadiras name.«

»Zvolite, milostljiva, rad vam dam pol časnik!«

»Nočem in nočem. Nikar mi ga ne rini! Raztrgala ga bom na drobne kosce in ga vrgla skozi okno! Tvoja dolžnost bi bila, dolžnost po srcu, da me zabavaš!«

»Za božjo voljo!«

»Nikar ne govori tako glasno. Natakak hodi sem in tja in kar vleče na uho!«

Natakak hodi sem in tja. Nosi in prinaša. In prav takrat, ko je gospa Avgusta mirila svojega moža, je nesel na pladnju škodljivo turško. Sklil je k obema, nenadoma se je spoteknil in... Po obleki gospe Avguste se je počela črnojavati tekočina; po novi obleki gospe Avguste...
Natakak se je na dolgo in široko opravičeval.

Gospa Avgusta mu je priznala šajoco in prijazno odkimala.

Nato se je obrnila k možu in mu s sikajočim prizvokom zabrusila:

»Tako, moj dragec! Zdej bo romala obleka v čistilnico! Ta turška, ki mi je nisi privoščil, te bo stala hudo dosti!« (B-V)

Pozna ga.

»Nocoj sem bil na svetbi, kjer smo jedli s samim srebrnim jedilnim orodjem.«
»Pokaži!«

C, ti bacili!

Napisal Evgen Heltai

Nekoč je živel mlad mož, ki so ga že kot otroka cepili proti kozam.

Kesneje zoper davico.

Deček je rasel. Z njim je rasla znanost. Znanost o bacilih. Zaskrbljeni starši so dali fantku cepiti še marsikaj. Najprej zoper jetiko, potem pa še zoper raka.

Mladenček je bil zdrav in zadovoljen.

V tistih časih je našel neki angleški zdravnik bacil pijanstva. Mladenček je zelo pazil na svoje zdravje; zato se je odpeljal k izvedencu in... zoper pijanstvo.

Takrat je... če bi se dal cepiti zoper kugo, ko- lero, tifus, ošpice, glavobol, zga- go, zobobol, vnetje slepiča...

Potem je tudi slišal, da cepijo že zoper premočno utripanje srca, bolečine v ušesih, nahod, de- lost, bronhialni katar, jetiko v... lu, kurja očesa, trdo kožo in gno- jenje. Zoper vse to se je dal mla- di mož cepiti.

Toda zdravniška v... po- čiva. Učenjaki so spet našli no- ve bacile, in ker je mladi mož budno bdel nad svojim zdravjem, se je sproti zanimal za vsa nova dognanja. Tako se je zgodilo, da so ga cepili še zoper prehlad, hri- po, protin, revmatizem, živčnost, slabokrvnost, porodne krče...

Takrat se mu je zdelo, da je cepljen že zoper vse bolezni. Ki tarejo ta ubogi človeški rod. Toda motil se je! Nihče ga ni še cepil zoper omedlevico, zastrupljenje in zoper kopico drugih bolezni. Šel je in se dal cepiti za zoper vse te bolezni.

Ves je bil že preboden z mo- cnejšimi iglami in nožki. Vsa t... mogoča in nemogoča cepiva so h koncu načela mladeničeve možga- ne. Zdravniki so ugotovili, da se mu mehčajo.

Na srečo je prav tiste dni našel neki škotski zdravnik bacil, ki je kriv mehčanja možganov. Mla- deniča so cepili in mu rešili drago- ceno življenje.

Ko je zdrav in močan zapuščal zdravilišče, se je oddehnal na cesti in presrečen vzkliknil:

»Zdej se mi pa ni hvala Bogu ničesar več biti!«

V tistem trenutku je padla zi- darsu s strehe opeka in priletela mladeniču prav na glavo. Mla- denič je bil pri priči rešen vseh po- svetih muk in težav.

Umrl je.

Nihče ga ni bil cepil zoper opeko...

Ludovik XIV. in pevec

Neki pevec, ki je zelo lepo pel, še več si je pa domisljal na svojo umet- nost, je doživel čast, da so ga pred- stavili francoskemu kralju Ludoviku XIV. Kralj je opazil, da ima zelo za- nikrno nogavico. Vprašal ga je pri- jazno, ali je on tisti pevec, ki so mu o njem že toliko lepega pripovedovali.

»Ne vem, Vaščanstvo,« je samozavestno odgovoril tenorist. »Vem le to, da imam tak glas, da lahko z njim vse napravim, kar le hočem.«

»Če je to res,« je odvrnil kralj, »bi vam pa svetoval, da napravite z njim par nogavic, ker ste jih zelo potrebni.«

Življenje in kariera Jana Kiepure

(Gl. štev. 20 in 21.)

V Varšavi so Kiepuri ponudili majhno vlogo v narodni operi »Hal- ka«. Bil je sicer razočaran, ker je njegova vloga obsegala komaj pet- najst besed, vendar je pa hkrati s trepetajočim srcem pričakoval ure, ko se bo lahko pokazal in zapel v gledališču zbranemu občinstvu.

Kiepura je tistih borih petnajst besed zapel kar večkrat za povrstjo; celo arijo je napravil iz njih. Ka- pelnik se je križal. Komaj je zastor padel, je pritekel blagajnik h Kie- puri in mu stisnil deset zlotov v des- nico. Obsodili so ga, da je popolnoma nemuzikalen in da ne zmore niti majhne vloge.

Nesreča po navadi nikoli ne pride sama. Janov oče je izvedel, kako klavirno se je sin obnesel pri krstni predstavi. Sveta jeza ga je obsla in nadrl je sina:

»Če misliš ostati pošten človek, po- stani pravnik, drugače pa pojdi kar v cirkus!«

Svojo izjavo je podkrepil z dvema gorkima zaušnicama.

Od tistih dob je bil Jan Kiepura prepričan samemu sebi. Brzezinsky ga je naučil nešteto opernih vlog, ven- dar ni bilo v vsej Poljski gledališča, ki bi kar meni nič tebi nič angaži- ralo izvrženega študenta. Pogosto je živel revež ob samem čaju in kruhu.

Z vso vsmo se je pričel mladi umetnik potegovati za službo pri lvovskem gledališču. Ravnatelj mu je zaupal, zakaj Kiepurov glas in na- stop sta mu bila všeč. Kiepura je bil skromno vesel, da bo prejemal vsaj skromno plačo, saj mu je bilo glav- no, da bo smel peti, javno peti, kakor je bil sanjal vsa leta. Bil je prepri- čan, da bo zmagal, samo če mu bo ravnatelj določil takšno vlogo, da se bo mogel izživeti v njej.

Na potu v Lvov mu je bilo malo čudno pri sre. Nehote je mislil na tisti usodni večer v Varšavi, ko je s svojo petnajstbesedno vlogo tako klavirno propadel. V oddelku tretjega razreda mu je sedel nasproti neki star dobrodušen gospod in čital čas- nik. Janu ga še mar ni bilo, zakaj ves je bil prežet melodij iz opere »Faust«.

Tako zelo se je zamislil v dejanje, da je pričel kar z gestami spremljati svoja notranja doživljanja. Z usti je napol slšno mrmral čudne in neraz- umljive besede. Nenadoma se je pa streznil, kajti stari gospod ga je bil prijel za roko. Prijazno in zaskrb- ljeno mu je pogledal v oči in ga vpra- šal, ali mu ni nemara slabo. Kiepura je na kratko odkimal in se spet za- mislil v svojo vlogo.

Ljubezenski prizor drugega de- janja z Marjetico ga je tako silno pre- vzela, da mu je vsa kri šinila v glavo. V grlu ga je tiščal trikratni vzklik: »Ljubim te...«

Takrat je bilo staremu gospodu že preveč. »Tak povejte vendar, kaj vam je!« ga je neprijazno narahnil. Kie- pura ga pa še za mar ni imel. Pre- mišljeval je dalje. V tretjem dejanju se Faust in Valentin skušata v dvo- boju. Jan je kar na lepem zavpil ko zverina, potegnil meč (ki ga seveda ni imel) in krilil z roko kakor ob- seden po oddelku železniškega voza. Stari gospod je ves blede in odprti ust držal za kljuko na vratih, in ko- maj se je vlak na prihodnji postaji ustavil, je izginil iz voza. Od tiste ure dalje je bil Kiepura ves čas do Lvova sam v oddelku. Prepeval je na ves glas in doživljal svojo vlogo.

Njegov prvi nastop v Lvovu mu je prinesel slavo. Vsi, ki le količkaj razumejo petje, so vedeli, da stoji na odru mož, ki bo posekal najmanj vse poljske tenoriste. Kesneje je nastopal v Poznanju. Tam je žel še večje uspehe. Njegova slava se je raznesla do Varšave. Oni, ki so ga nedavno z desetimi zloti odpravili brez slovesa, so videli, da so vrgli takrat na cesto velik talent, od Boga poslanega naj- večjega poljskega tenorista Jana Kie- puro.

Vsak njegov nov nastop je pomenil zanj nov uspeh. S Poljskega je odšel za pol leta na Dunaj, od onod se je pa spet vrnil v Varšavo. Takrat mu je njegov štiriletni študij prava kar prav prišel. Sam je sestavil pogodbo z varšavskim gledališčem. Zahteval je tako velike nagrade, kakor jih na

Poljskem menda še noben umetnik ni. Uprava gledališča si ni mogla kaj, da ne bi angažirala mladega umet- nika, ko ga je pa ob občinstvo hotelo za vsako ceno videti.

Z gostovanjem v Varšavi je Kie- pura sklenil prvo dobo svojega umet- niškega delovanja. Jan Kiepura je postal čez noč najslavnejši poljski tenorist. Pred poldrugim letom je še kot novinec nastopil na varšavskem odru za deset zlotov, zdaj je pa pre- jemal za tri večere kar tri in tri- deset tisoč zlotov. Stari blagajnik, ki mu je prinesel ta veliki znesek, mu je prijazno in dobrodušno stisnil roko:

»Saj se še spomniš, Jan, ko sem ti prvič prinesel deset zlotov napitnine?«

Slava, ki je bil deležen med do- mačini, Kiepure ni popolnoma zado- voljila. Zmerom in zmerom ga je nekaj gnalo na Dunaj. Na Dunaj v staro mesto godbe in petja. Vedel je, predobro je vedel, da so Dunajčani starokopitni, gledališki ravnatelji in občinstvo. Bal se je spet znova pri- četi z neznanimi vlogami.

Ravnatelj Schalk, pri katerem se je Kiepura zglašil, ga je naprosil, naj mu zapoje. Schalk je bil mož hitre odločitve. Glavno mu je bilo, da je verjel v umetnika, vse drugo mu ni bilo mar. Nad Kiepuro je bil na- vdušen.

»Od huderja lep glas imate,« mu je rekel. »Peli boste pri meni, Kie- pura, in sicer tako vlogo, ki naj en- krat za vselej določi vašo usodo. Če pogorite vi, sem pogorel še jaz z vami. Če ste pa tak, za kakršnega vas imam, boste po krstni predstavi zasloveli po vsem svetu. Pravkar va- dimo »Turandota«. Prav bi mi bilo, če prevzamete vlogo princa.«

(Se nadaljuje.)

Filmske novice

Praški vampir

Pred kratkim je kupila filmska družba Metro-Goldwyn-Mayer av- torsko pravico romana »Praški vampir« izpod peresa Eudora Ber- narda Schuberta.

Zvedeli smo, da je rokopis za filmanje tega romana že gotov in da so glavne vloge že razdeljene. Igrali bodo: Lionel Barrymore, Jean Hersholt, Elisabeth Allan, Henry Stephenson in Donald Meek. Film bo režiral Tod Brow- ning.

Ramon Navarro in Evelyn Laye

V najnovejšem filmu družbe Metro-Goldwyn-Mayer nastopa Ra- mon Navarro prvič skupaj z zna- no igralko Evelyn Laye, ki je pri-

čela svojo kariero kot plesalka in pevka. Vsebinska filma je posneta po neki dogodivščini dvojne- ga Dunaja. Ramon Navarro je mlad poročnik lovskega polka. Za- ljubil se je v neznano dekletce iz Pratra. Evelynina vloga je taka, da mora peti in plesati. Zdej bo- mo vsaj lahko presodili, kaj zmo- re v filmu.

Ramon Navarro je živel v deških letih v Durangu v Mehiki. Njegov oče mu je nekoč za božič daroval lutkovno gledališče, ki je postalo malemu Ramonu najljubša igra- ča. Mali je s tako vsmo premikal lutke in si izmišljeval tako ljubke igre, da so mu že takrat preroko- vali sijajno gledališko kariero. — Več znaš, več veljaš, pravi pre- govor. In res je tako. Ramon igra zdaj z Evelyn Laye v filmu »Mlada noč«. V tem filmu je Eve- lina lastnica lutkovnega gledališča v dunajskem Pratra, in Ramon ji kot stari izvedenec v tej stroki daje prav izkušnje dobre na- svete in navodila.

Nova zmagava Norme Shearerieve

Med novicami smo že poro- čali, da je napisal rokopise za film »Dve ljubezni lady R.« Ed- mond Goulding.

V ateljih Metro-Goldwyn-Ma- yerja so v Gouldingovi režiji in pod vodstvom Irvinga Thalberga, Norminega moža, nedavno dode- lali ta film. Norma Shearer igra mlado ženo iz angleške družbe. Moške glavne vloge igraja Herbert Marshall in Robert Montgomery, ostale pa Patrick Campbell, Ralph Forbes, Lilian Tashman, George K. Arthur, Hallywell Hobbes, Pe- ter Hobes in Robert Greig. Godbo je skomponiral Art Jarret.

Film je dobil nagrado veliko zlato kolajno za umetnost.

Viktor McLaglen

Slavni Viktor McLaglen igra v treh najnovejših Paramountovih filmih glavne vloge. So to: »Taj- nosti varieteteja«, »Nikoli več no- bene ženske« in »Angel iz pekla«. V teh treh filmih se je pokazal McLaglen v najboljši luči. Pouda- ril je bolj kakor kdaj prej svoj vsestranski igralski talent in do- kazal, da je odličan komik.

Dobra roba se hvali sama,

zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama!

16. nadaljevanje

»O neznanim junaku, ki spi tamle pod spomenikom, in nehoti sem se spomnil svojih padlih tovarišev iz Bele armade, ki jim nihče ne ve grobov,« je rekel z zamolklim glasom.

Deklica se je zasmejala, da skrije ganotje, ki so jo te besede navdale z njim.

»Dajte no, ali s takimi mislimi čakate damo?« se je pošalila.

»Oprostite!« je vzkliknil, očitaje si sam pri sebi, da je res kršil pravila o spodobnem vedenju. »Nisem pozabil na vas, gospodična! Čakal sem vas s te strani... Saj res, od kod ste pa prav prišli?«

»Od onodod.«

In pokazala je na Tivolsko cesto. »Jaz sem pa gledal po Vavla-vovem trgu.«

»Mislila sem si,« si je dejala na tihem, zadovoljna, da ga je speljala na led.

»Kako bova šla v Zidanice?« je vprašala na glas. »Peš?«

»Ali naj pokličem taksi?« je predlagal.

»Ne, voza ne maram.«

Mislila je na to, da se vendar ne spodobi, da bi šofer sedel zraven nje. Ker jo je že sama misel na takšno domačnost odbijala, nista prišla ne avto ne kočija v poštev.

»Tramvaj!« je odločila. »Stopite naprej, jaz bom že šla za vami.«

»Ali mi ne bi dovolili, da vam pomagam čez cesto? Precej prometno je ob tej uri.«

»Saj nisem otrok, da bi me morali držati za roko! Sama znam iti!... Stopite naprej!«

Njen glas je bil tako oblasten, da ni pripuščal ugovora. Mladi mož je zavil proti postajališču, ne me-ni se za to, ali gre ona za njim.

Tramvaj je bil nabito poln, tako da se sedeža nista dobila. Gneča ju je čisto stisnila. Čeprav se je Suzana prizadevala, da ne bi gledala mlademu možu iz obličja v obličje, so jo ljudje vendarle pritisnili k njemu; čutila je na čelu njegov topli dih.

Tolikšna bližina mladega Rusa jo je silno zmedla. Čutila je, kako ji kri burneje polje po žilah in kako vsa medli ob Rusovem dotiku.

Kadarkoli je pogledala kviku, so bile Jeanove oči vprte vanjo, in kadarkoli sta se njuna pogleda srečala, je začutila po vsem životu presladek drget, da so ji zatrepetala kolena in jo je minila vsa volja...

Ko sta v Zidenicah izstopila, je Suzana gledal obraz, Rusov je bil pa bledejši kakor po navadi. Toda sveži zrak jo je hitro spravil k zavesti.

Hvala Bogu, da se ne vozim destikrat v tramvaju; tako slab zrak je notri!

Da, dosti ljudi se vozi z električno; poceni je pač!

Uf, kakšna vročina je bila! Še zdaj sem vsa rdeča!

Jean jo je pogledal; v njegovih očeh je še zmerom gorel oni čudni ogenj, ki jo je v tramvaju tako zmedel.

Kako se vam poda rdečica! Še mnogo zaljši stel!

Pohvala ji je dobro dela, toda izrekel jo je Jean, zato bi bila dala ne vem kaj, da bi spravila pregalanatega šoferja v mejje, ki mu gredo.

Zdaj ko je stala na ulici, se ji je polagoma vrnila vsa oblast nad samo seboj; edino čustvo, ki je imelo takrat prostora v njenem

V naročju sreče • roman

PO-FRANCOŠCINI • PRIREDIL • L. A.

sreču, je bila nejevolja, da se je tako prepustila ugodju v tramvaju. Srdila se je na samo sebe, da se je mogla tako izpozabiti nasproti človeku, ki ni drugega kakor navaden uslužbenec. Kar streslo jo je, če je mislila na to.

In potem ji je prišlo na um: ali se ni tudi Jean preveč izpozabil? Ali se je ni mar doteknil z roko? Ali je ni še bolj stisnil k sebi, ko se je tramvaj sunkovito ustavil? In ali se je ni ves čas drznil tako čudno gledati? Le odkod je vzel to predrznost, ko je bil drugače vendar tako korekten in spo-doben?

Na vse to je mislila, ko je nemo stopala zraven Jeana. Tudi on je molčal.

Prišla sta do križišča, kjer je bil promet posebno živahen. Za pešce bi bilo tam nevarno iti čez cesto.

Ne da bi bil pomislil, z docela prirodno kretnjo dobro vzgojenega moža, je Jean prijel Suzano pod roko in jo peljal med avtomobili čez cesto.

Suzana se ni upirala; toda ko-maj je stopila na drugi strani ce-ste na pločnik, je trdo odrinila njegovo roko. Ta vidni izraz nje-gove zaščite se ji je zdel kar pre-domač. Le kako se predrzne kaj takega sredi ceste, vpricho ljudi?

»Ali je še daleč do vašega no-tarja?« je mirno vprašala.

»Ne ravno preveč... kakih pet minut še.«

Hvala Bogu! Nič me ne mika, da bi se dolgo takole hodila z vami kakor na promenadi.

Okrutna beseda je bila izgovor-jena. Kar odleglo ji je.

Jean se je ustavil, odrevenel, kakor bi ga bil zadela leden curek vode. Čeprav ga ni gledala, je ču-tila, kako jo je premeril z očmi.

A prenačal se je; vzravnaval se je in pokazal s prstom na drugi ko-nee ceste.

»Izvolite iti naprej, gospodična,« je rekel z ledenim glasom. »Ko boste tam, vam bom povedal, kod morate iti. Kakih petdeset metrov od prvega križišča še.«

Zmignila je z rameni. Bila je nezadovoljna sama s seboj.

Kako smešno občutljivi ste,« je rekla. »Rekla sem vam bila, da pojdem z vami k notarju, zato po-jdeva skupaj. Nočem pa pohajko-vati v vaši družbi po toli obljude-nih ulicah.«

Oprostite, gospodična: te poti ne opravljam v svojo zabavo, prav tako kakor nisem pred nekaj me-seci zaradi svojega užitka hodil po Otokarjevi ulici.

Rusov ostri odgovor je zadela Su-zano v živo. Ni vedela, kaj naj reče.

Nekoč se ni upal tako z menoj govoriti,« je grenko premislila.

Sama sem si kriva; preveč do-mača sem bila z njim, zdaj pa ni-sli, da mu je vse dovoljeno.

Mahoma jo je obšla slaba volja; jezilo jo je, da ji je pokvaril ves popoldan s svojo smešno občutlj-i-vostjo, popoldan, ki si ga je obe-tala tako lepega.

Pri notarju sta hitro opravila. Jean je predstavil Suzano za daro-valčevo tajnico. Dejal je, da daro-vaalec ne mara povedati svojega imena, zato je njega poslal k no-tarju; tajnica naj bi pa po njegovi želji prisostvovala podpisu pogod-be, da ne bi notar prezrl katere bistvene določbe.

Hladna vljudnost, ki jo je kazal užaljeni Rus do dozdevne tajnice, in njena nekam ohola zapetost sta Rusove besede v notarjevih očeh le še podkrepili; bil je prepričan, da mu je Jean povedal gošo res-nico.

Pol ure nato sta bila že opra-vila.

»Vesel sem, da je ta zadeva vendar že v kraju,« je rekel mladi mož. »Naj se zdaj zgodi karkoli, zastran tega Johana Barkerja sme-te biti popolnoma brez skrbi, ko mene več ne bo.«

Suzano je že ob sami omembi, da bi jo šofer utegnil zapustiti, prevzela čudna otožnost.

»Ali mi mislite tako kmalu dati slovo?« je vprašala s stisnjenim glasom.

»Vsak dan se moj odhod pribli-žuje,« je odgovoril, sanjavo upira-joč oči v daljavo. Tako ni mogel videti, da je pri teh besedah ne-znana žalost zmrčila njen lepi obraz.

Saj sem bil tako že predolgo pri vas,« je grenko dodal. »Ze-zadavaj bi bil moral bežati od vas, če naj si ohranim svoj notra-nji mir.«

Te krute besede so mu skoraj proti volji ušle iz stisnjenih us-nic.

Deklici je bilo, kakor da bi bil zazijal prepad pred njenimi noga-mi. Jeanovo priznanje jo je bolj zmedlo kakor presenečilo.

Nadaljujte! Vaše besede mi krajšajo čas,« se je hotela po sil-i norčevati. Toda glas ji je zvenel tako hripavo, da ji je tisti mah postalo žal, zakaj ni rajši molčala.

Vzlic nemiru, ki je drgetal v nje-nih udih, je čutila v sreču čudno slast; želela si je, da bi ji še dalje govoril. Instinktivno je stutila, da

Orjaški otrok. V ruski vasi Brito-Usovem živi desetleten deček, ki tehtá 88 kil in je poldrugi meter visok. Ta čudežni otrok rase z neverjetno nagli-co. Lansko leto se je zredil za 24 kil, močan je pa ko hrust.

Srečni najemniki. Na Angleškem in Irskem so po vojni zgradili toliko hiš, da stanuje v njih dva in pol mi-liona družin. Skoraj nikjer na Angle-skem ni več pustih delavskih kolonij. Letos nameravajo Angleži sezidati 300 tisoč novih stanovanj. Cena jim je raz-meroma zelo nizka.

Kmet je postal milijonar. V okolici Ploestija na Romunskem je neki kmet našel na svojem zemljišču bogate pe-trolejske vrelce. Prišel je takoj črpati to dragoceno zemeljsko olje in si tako kaj kmalu nabral več milijonov. S prav posebno odpravnostjo se je branil vsiljivih posredovalcev, ki so hoteli ku-piti njegovo posestvo za neko petro-lejsko družbo. Kmet je ostal poleg vsega bogastva preprost in kmetiški.

Zaba, ki napada ljudi. Taka zaba ži-vi v Južni Ameriki. Brez vzroka na-pada ljudi, jih ogriže in odkaklja tako hitro, da jo je skoraj ne-mogoče ujeti. Njen ugriz je dokaj nevaren.

Najmanjši kinematograf. V ameriški državi Ohio je tako majhen kino, da je v njem komaj za trideset ljudi pro-stora. Vodstvo pobira vstopnino šele po predstavi, in samo od tistih, ki jim je film ugajal.

ji hoče mladi Rus še nekaj pove-dati, trde očitke ali pa novo pri-znanje, sama ni vedela. A čeprav bi bila tako rada slišala te besede, jo je drevenila srdita volja, da se pokaže nebržnja nasproti vsemu, kar bi ji imel povedati.

Toda Jean jo je razočaral: mol-čal je. Zal mu je bilo že tega edi-nega priznanja, ki mu je bilo ušlo zoper njegovo voljo; zato se je krčevito premagoval, da ne bi zi-nil nobene besedice več.

Zakaj le predobro je čutil, da bi bilo nevarno še kaj reči: sle-hera beseda bi že tako dovolj ne-normalno razmerje med njima še bolj opredelila ali pa prenačala dogodke. Tega se je pa mladi Rus bal.

Sele po daljšem molku, ko je videl, da lahko izpremeni smer pogovora, ne da bi zmotil tok nje-nih misli, je povzel s tistim ko-rektnim glasom, ki je Suzano vse-lej zadel kakor vbodljaj z iglo:

»Kam ste zdaj namenjeni, go-spodična?«

»Ne vem! Kamorkoli! In sicer sama.«

Pogledal jo je skrivaj od strani. In tedaj jo je videl tako blede in odrevenelo, da se je njegov ponos tisti mah stopil kakor kepa snega v pomladnem solncu.

Sklonil se je k njej in jo tiho zaprosil:

»Ali bi mi dovolili, da vas po-vabim na čašo čaja v bližnjo ru-sko čajarno? Tja ne zahaja nihče kakor samo moji rojaki študentje. Mirno je tam in od rok; ni se vam bati, da bi srečali katerega znan-ca.«

»Ne!« je srdito odklonila, še preden je utegnla premisliti; uživa-la je, da ga je mogla ponižati s svojo zavrnitvijo. Pokličite taksi in dajte šoferju moj naslov. Do-mov grem.«

Kakor izvolite.«

Dve minuti nato ji je odprl vrata avtomobila in ji popravil sedež.

Pridite jutri zjutraj kakor po navadi.«

Jean se je sklonil nad njeno drobno ročico, ki jo je držal v svoji roki. Ker je bila v rokavicah, jo je zavihal in pritisnil na rokavični izresek, tja kjer se je videla njena rožnata polt, spoštljiv poljub.

Suzana je prebledela ob dotiku teh vročih ustnic. Ne vedoč, kaj počne, je skrčila prste okoli nje-gove roke, kakor bi se bala, da ji jo bo odtegnil.

Kje je ona ruska čajarna?« je vprašala hripavo in glas ji je dr-hitel od razburjenosti.

»Ne daleč od tod — par kora-kov od univerze.«

»Prav, sprejemem vaše vabilo. Pojdiva.«

Hvala!« je samo odgovoril in ji stisnil roko.

Veel je šoferju, kam naj pelje, potem je pa obstal. Čakal je, da ga Suzana povabi k sebi v voz.

Ker se pa deklica ni zgenila, se je mahoma odločil in vstopil. Toda izbral si ni sedeža zraven nje, temveč je spustil sklopni se-dež in sedel tako, da je bil mladi milijonarki počevno nasproti.

Suzana se mu je na tihem za-hvalila za tolikšno obzirnost.

Kako spretno se zna ogniti sleherni težavi — če le hoče!« je hvaležno pomislila.

Ce bi hotela biti pravična bi bi-la morala priznati, da se zna mladi Rus z me-ro m korektno izmotati iz vsake neprilike. Vseh teh šest mesecev, kar je bil pri njej v slu-zbi, mu ni mogla niti enkrat očit-tati niti najnedolžnejšega prestop-ka, ne najmanjše prekršitve pravil o družabni spodobnosti.

Toda ona ni premislila tega. Ve-dela je samo to, da je on vzrok, da se mora tolikokrat baviti s svo-jim ponosom; da utegne biti vsaj malo krivde tudi pri njej, ji še na um ni prišlo.

»Tako občutljiv je in tako pono-sen,« si je pogosto rekla na tihem, »da mu moram zmerom znova kaj popustiti.«

XXIII

Čajarna, ki sta se ustavila pred njo, je bila res majhna. Preden si prišel vanjo, si moral skozi ku-hinjo, ki je gledala na cesto. Iz kuhinje si pa prišel v dve še pre-cej veliki sobi za goste. Ob tisti uri sta bili skoraj prazni.

Jean je pojasnil Suzani, da se opoldne in zvečer ta čajarna iz-premeni v restorán; v njem dobe ruski gostje svoje narodne jedi, ki jih v drugih gostilnah tako zelo pogrešajo.

V prvem in drugem nadstropju so bile še druge sobe in majhni kabineti; tam so se shajale manj-še družbe, ki niso marale pre-velike bučnosti.

Suzana se je radovedno razgle-dovala naokoli. Vse se ji je zdelo novo in zanimivo, saj ni bila še nikoli v nobenem ruskem lokal-u. Ščajem je bila zadovoljna; miza je bila snažno pognjena in okra-šena s cveticami. Po stenah so visele tkane preproge, posejane z zlatom in srebrom, s stropa so pa visele velike steklene krogle z električnimi žarnicami.

Mladi mož ji je popisal malo-številne goste, ki so sedeli v piv-nici.

Onile je kozak iz Urala; po nje-govi zagorelosti ga boste spozna-li... Dami v njegovi družbi s tež-kimi plavimi kitami sta pravi Ru-sinji... Za onole mizo sede Kav-kazci, v onem kotu pa pristni ci-gani. Vidite, kako mišičasta telesa imajo in pravilno oblikovane obra-ze s skrivnostno žarečimi črnimi očmi!...

Hotel ji je popisati še druge, toda ona mu je skočila v besedo:

»H kateremu plemenu pa prav za prav vi spadate, Jean?«

»Jaz? Čistokrven Rus sem.«

»In kje ste živeli na Ruskem?«

»Ko sta bila moja roditelja še v Petrogradu, smo stanovali v Zna-menski ulici,* po očetovi smrti se je pa moja mati preselila na de-želo.«

Kaj je bil vaš oče?«

»Častnik.«

»A vi?«

»Ko se je začela vojna, sem bil v pačevski šoli.«

To se pravi, dijak?«

»Da, če hočete.«

Zasmejala se je.

Kaj naj to bo? Če hočete? Vse-lej kadar govorite o sebi, ste tako redkobesedni, da moram polovico ugeniti. Tako sem prisiljena dom-nevati, da je pačevska šola gimna-zija ali kaj?«

Zdaj se je Jean nasmehnil.

»Ne, to je bila vojaška šola.«

To se pravi, da bi bili tudi vi postali častniki, če ne bi bila revo-lucija strmoglavila monarhije?«

Najbrže.«

A kaj ste počeli zadnjih dva-najst let?«

»Sel sem z belo armado najprej z generalom Kornilovim, potem pa z Wranglom. Po razsulu sem se zatekel v Prago in tu živim že šest let.«

Ves čas kot šofer?«

»Šofer?!« Ponosno se je vzrav-nal. Hotel je že vzklikniti: »Ali imam res zunanost poklicnega šo-ferja?« Toda premislil se je. Na um so mu prišli nešteti znanci, prav tako dobro odgojeni, prav ta-ko visokega rodu, ki morajo danes šofirati takšije v Pragi, Parizu, na Dunaju in v Berlinu, če hočejo za-sluziti vsaj za skorjico kruha.

Videl je, da ga Suzana napeto opazuje, da bi mu brala misli z obraza. Pobesil je glavo, nato je pa tiše povzel:

»Ne; rešil sem si nekaj dragu-lev in tako sem se prve čase pre-tolkel skozi življenje. Potem me je dober prijatelj iz bele armade poklical v neko podjetje, kjer je za ravnatelja. Zadnja leta sem se pa dosti učil... Takrat je prišel vaš oče in me vprašal, ali ne bi šel k vam za šoferja... In zdaj ča-kam, da dobim primernejšo služ-bo, ki mi jo je obljubil neki prija-telj na Angleškem.«

»Na Angleškem?« je osupnila Suzana in trepalnice so ji trznille.

»Da... v okolici Londona.«

* Aristokratski del nekdanje ruske prestolnice.

Kdor je malokrven, bled

in sploh slabega zdravja, naj rabi najnovejšo zdravilno specialiteto, ki se imenuje **FERRODOVIM**. Zanesljivo sredstvo in zelo dobro zdravilo s kininom za vse tiste, ki prebivajo v ne-zdravih (močvirnih) krajih, kjer trpi staro in mlado zaradi malarije in drugih nalezljivih bo-lezní. **FERRODOVIM** daje izreden apetit (voljo do jedi) in zelo hitro osveži vsakogar, komur je katere bolezen načela zdravje. Za dober uspeh zadoščajo dve do tri steklenice.

»FERRODOVIM« **BOGDANOVIČA** pošilja po pošti Mr. Ph. A. Mrkušić, lastnik lekarne Bog-danović v Mostaru. Cena steklenici Din 40—, tri steklenice Din 110— franko poštnina. Oglas reg. pod S Br. 6682/32

Izvrsten je Dr. OETKER-j a glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

Kaj mora vedeti novodobna ženska

Preizkušena sredstva za nego lepote

Nesteto sredstev, starih in preizkušenih, poznamo, vendar jih v našem modernem času več ne uporabljamo, ker niso bog ve kako »sodobna«, ker ne nosijo zvočnih imen in niso zgnetena v slikovito poharjane tube in škallice.

Sredstva, ki jih bomo našli tukaj, so poceni in njihova uporaba ni nič težka.

Telesne veže so seveda prvi pogoj za dosego popolne telesne lepote. O tem vprašanju smo že marsikaj napisali in nameravamo o priliki še več. Danes mislimo naše čitateljice seznaniti z različnimi sredstvi, ki podelo obrazu svežost in lepoto.

Vsako jutro namočimo platneno cunjico v mlačni čaj in jo položimo za nekaj trenutkov na oči. (Ni potrebno da je to prav kamiljni čaj, lahko je tudi prestan ruski ali kakšen drugi rastlinski čaj.)

Kadar smo zvečer trudni in moramo v kavarno ali na obisk, je dobro, da položimo na oči borakove obkladke ali pa krpe, namočene v rožnati vodi.

Vsake večer pred spanjem si namažimo trepalnice in obrvi s čistim ricinovim oljem. To sredstvo krepi rast in daje trepalnicam in obrvim, hkratu pa vsemu očesu, nenavaden sijaj.

Kadar si umivamo glavo, in to moramo storiti najmanj vsak mesec, natrema lasišče z mlačnim oljnim oljem. Mlačno olje prodre globoko v kožo, hrani lasovico in poživlja krvni obtok.

Vsako dan moramo lase trdo krtačiti v smeri pričetke. Krtačiti moramo hitro in ritmično.

Zjutraj se ni dobro okopati v topli vodi, če nimamo po kopanju časa za počitek, kajti jutranja kopel oslabi telo. Kopanje zvečer osveži in okrepi. Zjutraj se je treba okopati in umiti v mrzli vodi. Kdor ima zelo občutljivo kožo, naj se naprej umije v mlačni, potem si pa temeljito izplakne obraz v hladni vodi.

Tudi v kuhinji najdemo sredstva za polepšanje:

Kdor nima dovolj časa za lepotičenje, a hoče biti kljub temu lep in svež, naj zmeša jajce s sokom ene limone, naj prilije malo olja in nekoliko kapljic mleka. S to mešanico naj si namaže obraz in vrat. Čez deset minut naj izpere strjeno plast tega mazila in si temeljito osveži kožo še z mrzlo vodo.

Jajčna maska napravi kožo od porno, limona ji daje belino, a olje jo hrani in jo napravi gladko in nežno.

Kako strežeš bolniku

(Fi) Vsakdo, kdor streže bolnika, naj si zapomni, da je njegova naloga negovanje in izvrševanje zdravniških zapovedi, ne pa svojevoljno poseganje v način zdravljenja.

Bolnik mora imeti pred vsem mir in red, mora biti zmerom čisto oblečen, njegova postelja mora biti snažna in vse okrog njega prijazno. Strežnica mora biti vedra in vesela, ljubezniva in dobroščna, vendar resna in natančna, o pravem času tudi energična. Časih mora celo bolnika nahraniti, vendar ne sme biti nikdar sirova.

Bolnika ne sme nikoli nadlegovati z vpraševanjem. Govori naj zmerom samo to, kar je potrebno. Pomenkov naj ne pričinja in naj na bolnikova vprašanja skopo odgovarja. Nikoli naj ne pripoveduje o svojih družinskih razmerah, nikoli o drugih bolnikih in boleznih, še manj pa o operacijah in smrtnih primerih. Na splošno naj nikoli ne govori o stvareh, ki bi utegnile bolnika razburiti.

Strežnica ne sme dišati ne po cigaretah ne po kuhinji ne po potu ne po dišečem milu, še manj pa po kakšnem vsiljivem parfumu. Bolnik je za vsak voh zelo občutljiv.

Nikoli naj ne odgovarja na vprašanja, ki jih zadaja zdravnik

bolniku; saj zna bolnik sam točneje povedati, kako in kaj je.

Bolničarka mora biti zmerom čedno oblečena, mora imeti lepo počesane lase, čiste roke in nohte zmerom očiscene. Predpasnike ali halje naj menja vselej, kadar so le malo umazani, ne pa samo ob sobotah.

Bolniku ne sme nikoli med obedom pripovedovati, kaj mu namerava pripraviti za večerjo.

Kadar govori z bolnikom, mu ne sme nikdar tako blizu, da bi čutil njeno sapo, ker je to zvečine neprijetno.

Na posteljo ne sme nikoli sedeti, pač si pa naj postavi stol blizu, vendar ne preblizu bolnikove postelje, tako da ga lahko vsega obdrži v očeh in se z njim pomenjuje.

Bolničarka naj govori dovolj glasno, da se bolnik ne zmuči s prisluškovanjem.

Kadar govori z bolnikom, naj se nikoli ne oprijemlje posteljnih strani, in tega naj tudi ne dovoljuje obiskovalcem. Bolnik čuti vsak še tako lahen tresljaj in se zaradi tega lahko razdraži in vznemiri.

Okrog bolnikove postelje mora zmerom hoditi, da ne razgiblje preveč zraka z naglimi kretnjami. Posteljo naj čisti rahlo, da ne stresa bolnika.

Vrat od sobe in omar naj ne odpira naglo in s treskom; to je neotesano.

Bolničarka naj hodi potihem, vendar naj se ne plaz. Obuje naj mehke čevlje, ki ne škripajo in ne klopčajo.

Obiskovalcem naj ne dovoljuje, da utrujajo bolnika s predolgimi obiski. Pri nevarno bolnih je najbolje, če bolničarka obiskovalcu sploh ne ponudi stola. Potlej vsaj dolgo ne ostane.

Kadar pridejo k bolniku sorodniki in dobri prijatelji, naj odide bolničarka z opravičbo iz sobe; tudi kadar je zdravnik končal svoj pregled in se z bolnikom še prijateljski pogovarja, naj zapusti sobo.

Vsakemu bolniku je treba meriti ob določenih urah vročino. Če tudi zdravnik tega ne predpiše, mu jo je treba meriti vsaj zjutraj in popoldne med četrti in peto uro. Seveda je treba vsakokratno temperaturo zapisovati. Bolnik naj stisne toplomer pod levo pazduho, s prosto roko naj pa pritiska levo k telesu, tako da je toplomer prav tesno pritisnjen ob telo.

Kadar bolnik zaspi, naj odide bolničarka po tihem iz sobe. Bolnik naj pa ima pri posteljni omarici zvonček, da lahko pozvoni strežnici, ne da bi se moral napejati s klicanjem.

Praške, ki jih pripravi bolniku, naj vsuje bolničarka v vodo zmerom ob postelji, prav tako naj kane predpisano količino kapljic zdravila pred njim v vodo ali v mleko, to pa zato, da bolnik vidi kako mu bolničarka pripravlja zdravila. Sicer utegne postati nezaupljiv in živčen.

Nasveti za gospodinje

Sočivje takole ohranimo sveže: solato položimo glavo ob glavi s koreninami navzgor, počež pa položimo mokro cunjico; cvetnača zavijemo v pergamentni papir, ki ga obložimo še z zelenimi, cvetnimi listi;

sparjeno zelenjavo za juho namakamo nekaj minut v malo slani vodi, potem jo pa pustimo, da se ocedi; prav tako napravimo s paradižniki;

sveže kumarice očistimo v vodi z mehko ščetko, nato jih pa pazljivo namažemo z beljakom. Tako konzervirane kumarice obesimo na vrvece, da ostanejo prav dolgo časa sveže.

Volnene tkanine in flanele postanejo kakor nove, če kanemo v vodo za izpiranje nekoliko glicerina.

Velike luknje v nogavicah zamašimo tako, da jih podložimo s koščkom tila. Tako si prihranimo mnogo časa z dolgotrajnim krpanjem.

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

91. nadaljevanje

»Reči hočem, da žena najvišjega sodnega uradnika v prestolnici ne sme oskrniti s svojo sramoto nemadeževanega imena in ne sme spraviti v sramoto svojega moža in otroka.«

»Ne, ne, oh, ne!«

»Pač! Stori boste dobro delo, in za to dobro delo se vam že vnaprej najlepše zahvalim.«

»Zahvalite se mi — zakaj?«

»Za vaše besede.«

»Kaj sem pa rekla? Vse se mi vrti v glavi... O, Bog, ničesar več ne razumem.«

In nesrečna žena vstane z vsemi razmršenimi lasmi in s penami na ustih.

»Niste mi še odgovorili na vprašanje, ki sem vam ga zadal takoj po vstopu: kje hranite strup, ki se ga navadno poslužujete?«

Villefortova žena razširi obupno roke.

»Ne, ne!« zakriči. »Saj ni mogoče, da bi hoteli kaj takega!«

»Nočem, da bi umrli na morišču — razumete?« odgovori mrzlo Villefort.

»O, milost, gospod!«

»Hočem, da se zadosti pravici. Moje poslanstvo na zemlji je, da kaznujem!« vzkligne Villefort s plamenčimi očmi.

»Vsako drugo žensko bi poslal na morišče, pa naj bi bila kraljica sama; z vami bom usmiljen. Zato vam rečem: Kaj ne, gospa, saj ste si spravili par kapljic svojega najslajšega, najhitrejšega in najzanesljivejšega strupa?«

»O, odpustite mi, dajte mi živeti!«

»Fej, kako je strahopetna!« zamrmra Villefort.

»Pomislite, vaša žena sem!«

»Zastrupljena ste!«

»Rotim vas pri Bogu vsemogočnem!«

»Ne!«

»V imenu vaše nekdanje ljubezni do mene!«

»Ne!«

»V imenu najinega otroka! O, zaradi najinega otroka me pustite živeti!«

»Ne! Ne, vam rečem! Če bi vas pustil pri življenju, bi nekega dne še svojega otroka ubili, kakor ste druge.«

»Svojega otroka da bi ubila!« zakriči mati in se vrže proti Villefortu. »Svojega Edvarda da bi ubila!« Blazen grohot se ji utrga iz ust, da je še Villeforta za trenutek obšlo usmiljenje. A samo za trenutek.

»Dobro premislite!« reče nato s hladnim glasom. »Če ne bo, ko se vrnem, pravici zadoščeno, vas bom jaz sam ovidil in aretiral z lastnimi rokami.«

Teško sopeč je mlada žena ležala na kolenih pred njim. V njenih očeh je gorela blaznost.

»Da se razumeva, gospa: zdaj grem, da izterjam smrtno kazen za morilec. Če vas dobim še pri življenju, bo drevisnjo noč ječa vaše stanovanje.«

Žena mu ni odgovorila; le nerazumljivo hropenje se ji je utrvalo iz prsi.

Villefort se vzravna. Njegov glas se je zdel manj trd, ko se je zdaj priklonil pred njo in dejal:

»Zbogom, gospa!«

Villefortova žena tega ni več slišala. Onesvestila se je.

Kraljevski prokurator je odšel in dvakrat zaklenil vrata za seboj.

XII

Porota

Benedettova afera je zbudila v Parizu velikansko pozornost. Kot stalni gost najbolj gosposkih kavarn in najelegantnejših pariških salonov si je dozdevni princ Cavalcanti za svojega parneskega bivanja v Parizu pridobil nič koliko odličnega znanstva. Časnikar so na dolgo in široko pisali o vseh mogočih doživljajih galantnega »plemiča«, zraven pa niso pustili v nemar tudi njegovih »junaštev« iz prejšnjega, kaznjenskega življenja. Tako ni čudo, da so Parižani ko-

maj čakali razprave proti mlademu morilecu.

Tisto jutro se je torej vse gnetlo pred sodiščem. Že ob sedmih zjutraj so stale dolge kače ljudi, čakajočih, da pridejo na vrsto, in že eno uro pred začetkom razprave je bila dvorana nabito polna.

Beauchamp je imel kot ugleden časnikar eno izmed najlepših mest v dvorani. Nekaj korakov od sebe je zagledal Chateau-Renauda in Debraya; pomignil jima je k sebi.

»Lepa reč, kaj?« meni Beauchamp. »Dičnega prijatelja smo imeli!«

»Naj ga vrag vzame!« zagodnja Debray. »Takega plemiča še nisem srečal v življenju.«

»Visliško plemstvo!« skomigne Chateau-Renaud z rameni.

»Ta bo dobil svoje, kaj?« meni Debray.

»To bi moral vas vprašati,« odgovori žurnalst. »Vi boste bolje vedeli od mene. Ali niste ondan na ministrov večerji nič govorili s predsednikom o teh stvareh?«

»Sem.«

»In kaj vam je rekel?«

»Nekaj, kar vas bo osupilo.«

»Na dan z besedo, saj vidite, kako sem nestrpen!«

»Nu, dejal je, da je Benedetto, mož, ki smo ga vsi imeli za pravega Feniksa, kar se zvitosti tiče, prostaški morilec, ne vreden niti tega, da bi ga po smrti raztelesili in mu proučili možgane.«

»Princa ni ravno tako slabo igral,« meni Beauchamp.

»Saj res, se obrne Debray k njemu, «vi ste gotovo te dni kaj govorili s kraljevskim prokuratorjem?«

»Kako neki, ko pa gospoda Villeforta že teden dni ni na izpregled. Sicer pa ni čudo; to nerazumljivo umiranje v njegovi hiši, in zdaj še smrt njegove hčere...«

»Nerazumljivo umiranje? Kaj mislite s tem reči, Beauchamp?«

»Nikar se ne delajte nevednega! Kaj res ne veste, zakaj pri Villefortovih tako iznenada umirajo?«

»Kako naj vem?«

»Človek bi dejal, da zato, ker je v hiši morilec.«

Mlada moža se streseta; tudi njima je to že prišlo na um.

»A kdo naj bi bil morilec?« vprašata v isti sapi.

»Mali Edvard.«

Mlada moža udarita v grohot.

»Le smeja se, jaz vama pa povem, da je prav mali Edvard morilec.«

»Ne zbijajte šal!«

»Niti na umu ni ni! Včeraj sem vzel v službo slugo, ki je bil prej pri Villefortovih. Nu, po njegovem je ljubeznivi otrok neke izteknile nekega stekleničico s prav blagodejno pijačo in zdaj jo nataka tistim, ki mu niso po godu. Najprej sta se mu zamerila ded Saint-Meran in babica; meni nič tebi nič jima je nalil tri kapljice svojega čudodelnega eliksirja v čaj; tri kapljice pa že zadostilo. Potlej je prišel na vrsto vrli Barrois, stari Noirtierjev sluga; mož se je najbrže kdaj znesel nad malim razposajencem. In naposled si je sklenil privoščiti še Valentino; ta se sicer najbrže ni znašala nad njim, zato je bil pa ljubosumen nanjo. Nu, nalil ji je svoje tri kapljice — in konec je bilo kakor drugih.«

»Dajte no, ne imejte naju za norca!«

»Kaj ne, sliši se kakor pravljica?« pritrdi Beauchamp.

»Takšno govorčanje se mi zdi neslano,« reče Debray.

»Če ne verjamete, vprašajte mojega slugo; v vsej hiši so tako govorili.«

»A kje naj bi bil otrok vzel ta strup? In kakšen more neki biti?«

»Saj me izprašujete, kakor da bi stal pred sodnikom. Povedal sem vam samo, kar sem izvedel od drugih, več vam tudi jaz ne morem reči. Ubogi sluga se od samega strahu še jesti ni več upal.«

»Tega ne morem verjeti!«

»Kakor hočete, dragi prijatelj. Menda se še spomnite, kako je lani neki otrok iz Richelieujeve ulice v zabavo spravljaj svoje brate in sestre na drugi svet: v spanju jim je prebadal ušesa. Mladi rod je zgodaj dozorel, kaj hočete!«

»Stavim kaj, da sami ne verjamete niti besedice, kar nam tule pripovedujete,« zmaje Chateau-Renaud z glavo. »A glejte, grofa Monte-Crista ne vidim nikjer. Zakaj pa on ni prišel?«

»Najbrže bo že sit takšnih prizorov,« meni Debray. »In sram ga bo kajpada, da je tako rasedel terna Cavalcantijema. Pravijo, da sta prišla k njemu s ponarejenimi poročilnimi pismi in pooblastili, in da jima je dal pol milijona posojila na njuno kneževsko posestvo.«

»Ah, zdaj se spomnim: grofa Monte-Crista čakamo zaman!« vzkligne Beauchamp.

»Zakaj?«

»Ker je sam zapleten v to drama.«

»Ali je mar tudi on koga umiril?« osupne Debray.

»Ne, ravno narobe; njega so hoteli umoriti. Gotovo se še spomnite, da je vrlega Caderoussa ubil njegov prijatelj Benedetto, ravno ko je zapušal grofovo hišo. Znano vam bo tudi, da so pri Monte-Cristu našli umorjenčev telovnik z izdajalskim pismom. Ali vidite okrvavljeni telovnik na mizi?«

»Saj res!«

»Pst, gospoda, sodniki so tu! Vrnimo se na svoje prostore!«

V dvorani je završalo. Vrata so se odprla, na pragu se je prikazal sodni sluga in s svečanim glasom oznanil:

»Sodniki prihajajo, gospoda!«

XIII

Obtožba

Sredi splosne tišine se prikazejo v dvorani sodniki in odidejo na svoje prostore. Porotniki posedejo in tudi gospod Villefort se spusti na svoj naslanjač. Bil je nenavadno miren; na njegovem resnem in strogem obrazu očitno ni bilo prostora za osebna čuvstva.

»Orožniki, pripeljite obtoženca!« zapove predsednik.

Oči vseh se upro v vrata, skozi katera se je imel prikazati Benedetto. Ni trajalo dolgo, ko je obtoženec vstopil sredi med orožniki.

Njegov nastop je na vse navzočne napravil isti vtis. Na njegovem obrazu ni bilo niti sledu razburjenja ne strahu. Ko je stopil v dvorano, je preletel z očmi po vrsti sodnike in porotnike; posebno dolgo se je pa ustavil na kraljevskem prokuratorju.

Zraven obtoženca je sedel njegov uradni zagovornik, še mlad plavalas mož; njegov zardeli obraz je izdajal dosti več vznemirjenja kakor Benedetto.

Predsednik odredi prečitavanje Villefortove obtožnice. Med branjem so se oči vseh napeto upirale v Andreo, ki je v prav spartansko mirnost sledil z neizprosno logiko sestavljeni obtožnici.

Villefort ni bil najbrže še nikoli tako oster v svojih besedah, tako zgovern v svoji obtožbi. Popisoval je umor v kar najživejših barvah, predočeval nazorno razmere, v katerih je obtoženec prejel življenjsko kazen, vse svoje dolgoletno izkustvo in bistrost svojega duha je zastavil, da nariše obtoženca kot izvrhek človeške družbe, vrednega le še morišča.

Andrea se pa za vse to še zmešnil ni. Villefort ga je med branjem obtožnice večkrat prodrljivo pogledal, hotel se prepričati, kakšen vtis so napravile nanj njegove besede.

Naposled je bila obtožnica pri kraju.

»Vaše ime in priimek?« vpraša predsednik obtoženca. Andrea vstane.

Zaradi binkoštnih praznikov se je ta številka za en dan zakasnila. Prihodnja izide spet v redu.

Uprava.

NAŠI BRALCI PIŠEJO

Dopisi iz vrst naših naročnikov in bralcev in naši odgovori

Pismo iz mojega kraja

Z velikim zanimanjem sem čitala pisma pod naslovom »Njene sanje«. Tudi jaz sem hotela kaj pisati o svojih sanjah, pa sem vedno odlašala, sicer so pa moje sanje itak podobne drugim. Danes sem se pa odločila, da napišem par vrst o svojem kraju, da boste vedeli, da tudi pri nas z zanimanjem beremo »Družinski tednik«. Sicer pa ne vem, gospod urednik, ali bo tudi to moje pismo prišlo med pisma naših bralcev.

Ze nekaj let živim v velikem mestu, a opisati hočem svoj rojstni kraj.

V lepi prijazni dolini, katero obdaja od ene strani velika gora, od druge pa majhni griči, leži moja rojstna vas. Da, lep je naš kraj, krasna naša dolina, saj se je tudi Vilhar tako lepo izrazil o njej; lepota sveta je, ki nam grozdja in vina presladkega da!

Skozi mojo vas pelje velika cesta; sredi vasi teče potok in se vije med zelenim poljem in rodovitnimi njivami. Naši ljudje so pridni in delavni in prav nič opravičljivi kakor drugod.

Tudi jaz bi rada dala slovo mestu, kako rada bi živela v ljubki domači vasi med dobrim preprostim ljudstvom! Toda velika kriza, ki je pri nas in v drugod, me je prisilila, da sem morala iti po svetu za kruhom. Zadovoljna sem s svojo službo, a kaj, ko je pa tako lepo sanjati o domu in ker so to lepi spomini na ravna polja in na griče!

Pismo od Sv. Jošta

Na griču zelenem mi hiša stoji, okrog nje drevje prijetno cveti...

Na pobočju Sv. Jošta nad Kranjem stoji moj dom. Tu sem zagledal luč sveta. Po teh lepih tratah sem poskušal svoje prve stopinje; v tem kraju sem preživel svojo otroško in mladeniško dobo. Zato mi je še danes moj kraj najbolj pri srcu.

Ko opazujem sedaj v pomladnem času cvetoče črešnje okrog domače hišice, se mi zdi, da ni prijaznejšega in lepšega kraja, ki bi se mogel primerjati s to meni tako drago okolico!

Naš kraj Sv. Jošt ima več vasi s samimi malimi posestniki, ki se morajo s težkim delom boriti za svoj skromni vsakdanji kruh. Zakaj tudi v naš kraj je posegla kriza s svojo dolgo in kruto roko in nam otežkočila že itak ne preveč prijetno življenje. Zabrnila nam je naše gospodarsko napredovanje, ki se je pred nekaj leti tako lepo razvijalo. Toda tukaj nismo vajeni mehkuznosti in sanjarjenja, zato še dokaj dobro kljubujemo tem težkim časom, drug drugemu pomagamo, drug drugega bodrimo, da ne omagamo pod težo današnjih bremen.

Kdor bi po videzu sodil tukajšnje ljudi, bi si morda mislil, da so to sami trdi in neolikani ljudje, ki se ne brigajo za kulturo in napredek. Kdor ima pa priliko natančneje opazovati njihovo življenje, bo videl, da so jim sicer njihovo vsakdanje delo in skrb izpremenile zunanost v trd izraz, a njihovo srce je mehko in značajno ter doveljno za vsako dobro in koristno stvar.

Kljub krizi, čez katero sem nekoliko potopil, gledamo, da v napredku ne zaostajamo za drugimi kraji. Zato ravno sedaj popravljamo cesto, ki pelje iz Kranja do okoliških vasi pod Sv. Joštom. Tam kjer je bila še pred kratkim slaba vozna pot, bo prav kmalu prava cesta, po kateri bodo lahko vozili avtomobili prav do vasi Pševa in Javornika tik pod vrhom Sv. Jošta. Da bo cesta dograjena, gre za slabo največ predsedniku stražnice občine g. Križnarju, ki se je zavzel za to delo in ga tudi dokončal.

Upamo, da bo ta cesta v veliko korist posestnikom in da se bo z njo še bolj dvignil tujski promet v tem kraju.

ki se že itak v zadnjih letih lepo razvija. No, sedaj vidite, da tukaj nismo karsibodi, ampak da znamo biti tudi napredni.

Sedaj se Vam moram, gospod urednik, oprostiti zaradi slabe pisave, kajti moja roka je bolj vajena pluga in drugih takih stvari kakor pa lahkega peresa!

M. V.

Dragi g. urednik!

Ce je kriza za vse na svetu, dovolite, gospod urednik, da jaz malo pripomnem, da je ne bo pri dopisih. Zato vam pošljem še enega.

Takrat ko sem jaz preživljala tista leta, ko človek ne ve, da živi, je bila v mojem rojstnem kraju navada, da je g. dekan dajal prvoobhajencem velike štruce. Torej ni čudo, da smo mi mlajši — dvanaest let je bilo treba navadno za prvo sv. obhajilo — z zavistjo gledali te srečnike, ki so moško korakali mimo nas s štruco pod pazduho.

Končno je pa le prišel tisti srečni čas, ko se je tudi nam obetal veselji dogodek. Odrabli so nas in nam določili ure za pouk o sv. obhajilu. A neučakani kakor smo bili, smo vselej celo uro pred poukom razgrajali pred šolo. Da napravi red, nam je ukazal g. katehet, naj hodimo vedno do pouka v cerkev.

Ko smo nekega dne zopet vsi neučakani preštevali muhe na večni luči, je nekdo presunljivo zavpil:

»Smrt je na koru!«

Ce bi bila strela udarila med nas, ne bi bila napravila večje zmede, kakor te besede. Vse je drlo proti izhodu in čeprav je bilo troje vrat, smo rinili vsi skozi ena. Pri tem se je nekdo zapletel v pri na oltarju sv. Antona, tako da so svečniki in vaze s trušcem padali na tla. To je napravilo še več strahu, saj smo bili trdno prepričani, da smrt klenile kosó.

Na naše vnitje so pritekli vaščani, pa tudi g. katehet nas je že čakal pred cerkvijo.

Vsi preplašeni smo pripovedovali, da smo videli smrt. Vsakdo jo je videl, a najbolj čudno je bilo to, da vsakdo v drugi podobi. Eni so videli koščeno ženo, drugi, da je bila omejena v belo rjuho, tretji so pa trdili, da je bila črna. Eden io je na videl celo z rogov.

Vse prigovarjanje g. kateheta, da bi nas spravil nazaj v cerkev in se sami orepirali, da prav za prav nič ni, je bilo bob ob steno.

Ko so potem kmetje in g. katehet sami odšli v cerkev in zagledali razdelanje, so nam prenovali, da bi še kdaj sami šli v božji hram; s tem je bila za naše »višje« zadeva končana.

Za nas pa še daleč ne! Bili smo se, da sedaj, ko smo razbili vaze, ne bomo dobili štruce. To je bila morda, ki nas je tlačila in nam dala misliti. Zaboljili smo se sv. Antona, o katerem nam je pravil g. katehet, da je velik čudodelnik, da na dan sv. obhajila nobeden ne bo pokušil tiste lepe štruce, če Sv. Anton napravi, da bodo vse vaze in svečniki zopet celi stali na oltarju. Marsikateri očenaš smo zmoliili v ta namen. S skrbjo smo v nedeljo gledali proti sv. Antonu, ki je zopet imel cele vaze, pa ne tistih, ki smo jih mi razbili, temveč nove.

Strah, da ne bo štruc, se nam je potrdil — sv. Anton nas ni uslišal. Končno je prišel dan prvega sv. obhajila. Vsa svečanost je šla neopažena mimo.

Vabimo Vas k nakupu

v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

nas, navdajal nas je le strah, kaj bo s štrucami.

Lahko si predstavljate, kakšno je bilo naše veselje, ko nas je po sv. maši čakala kuharica z jerbosom štruc. Vsi smo g. dekanu poljubili roko, mislim pa, da bi ga bili najrajši vsi po vrsti kar objeli.

Vam, g. urednik, želim vsaj košček tiste sreče, ki jo je užila takrat s štruco pod pazduho

Urša Strahopetnik

Pismo iz Šenkovega turna

Dragi gospod urednik!

V »Družinskem tedniku« nas pozivate, naj Vam kaj pišemo iz domačega kraja; o ljudeh, o njihovih navadah in o podobnih stvareh.

Dolgo sem odlašal. Saj veste: človek ima navadno več zanimanja za tuje čeprav malenkostne stvari, kakor za domače.

Prav za prav bi rajši videl, da bi sami prišli ob priliki v naš kraj in si ga ogledali. Mogoče je pri vas v beli Ljubljani lepše in prijetnejše, vendar si ne bi želel drugega kraja, če bi mi bilo še enkrat dano na izbero, kje hočem priti na svet.

Vi ne veste, kako drag mi je naš kraj. Zelo samotni je in nobenega hrupa ni, ki bi kalil svečani vaški mir. Prašna samotna cesta se vije skozi vas in se izgublja tam daleč v gozdu. Nad našo vasio se dviga vaški hrib, ki se pravkar ovija v pomladansko obleko. In kako lep je pri nas večer, ko začne vas obijati prozorna bela megla, ko so hribi na zapadu zlato obrobljeni, nad njimi pa žari krvavordeče nebo in v zadnji solnčni žarki zaman poskušajo prodreti prozorno meglo, ki ovija vas.

Hiše so pri nas stisnjene tesno skupaj in mrko gledajo z majhnimi okni v svet. Za hišami se raztezajo cvetoči vrtovi, dalje pa njive.

Kakor sem rekel, je naša vas precej samotna. Komaj da jo blagovoli obiskati poštni vsak tretji dan. Časih se oglasi tudi rubež, sem pa tja zaide k nam tudi kakšen berač, pa kaj kmalu zopet odide, ker naša vas je hudo od rok in da malo zasluži.

Zivljenje teče ljudem vedno enako in kakor se zdi, po zakonih narave zahtevano pot. Pri nas se nič ne izpreminja; ne ljudje ne zemlja ne živali. Ljudje so skromni in malo zaslužijo. Za vsak dinar, ki se izda, je treba dobro premisliti. Vendar pa upamo v boljše čase.

Naši ljudje so tihi in mirni. Le redko jih kakšen dogodek vrže iz te otloposti.

Na vzvišenem griču zunaj vasi stoji majhna cerkva Matere božje. Ves teden se samotno ozira okrog, v nedeljo pa oživi. Takrat se zberejo k maši

Diake, cenjene dame!

na lico itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venerac« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih diakov.

Naročite še danes lepo dišeči »Venerac« eliksir, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje:

1 steklenica za Din 10[—] (predplačilo), na povzetje 18[—], dve Din 28[—], tri Din 38[—].

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

Poravnajte naročnino!

Din 1000[—] plačam

ako Vam »Radio Balzame« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd.

Blagovolite nemudoma poslati Vaše tako uspešno mazilo proti kurjim očesom. Naš stari sosed si je odpravil 10 zastarelih. — Z odličnim spoštovanjem Solske sestre, Gospodinjska šola, Mladika, Ptuj.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzame«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10[—] (predplačilo), na povzetje Din 18[—], dva Din 28[—], tri Din 38[—].

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

ljudje od vseh strani in si pripovedujejo tedenske novice. Moški pokramljajo malo pred cerkvijo o gospodarstvu, o politiki in občinskih zadevah, žene pa grede iz cerkve, stiskajo glave in si zaupno pripovedujejo, katera se je pred kratkim omožila in koga je vzela, koliko je imela dote in podobne stvari. Fantje in dekleta pa stojijo ob strani cerkve in se šalijo. A kaj bi vam o njih pripovedoval. Saj sami veste, kako je z mladimi ljudmi: same neumnosti jim gredo po glavi.

Zadnjič je pa imel mlad fant pri vasovanju smolo. Šel je klicat »ongavo« Maričko. Misli je, da spi v kamri. Potrka na okno: »Marička! Ali spiš? Odpri! Se bova kaj pogovorila! Mene tako srce boli.«

Znotraj se naenkrat začuje rahlo premikanje — vasovalec je kar drhtel od pričakovanja — potem pa zagrmel močan glas: »Hudiča, takoj mi izgini, pa precej! Kaj pa rogoviliš ponoči okrog in ne daš miru poštenim ljudem!«

Vasovalec se je ustrašil in jo je ucvrl proti domu. V kamri namreč ni spala Marička, ampak stari oče, ki ga je tolela noga in ni mogel iti pod streho. Zjutraj je stari oče povedal o nočnem dogodku in seveda tudi, kdo je bil nesrečni vasovalec.

Kmalu je vsa vas izvedela o tem in se smejala in govorila, da je »ongac« klical namestu dekleta njenega deda.

Sedaj vidite, kakšni so naši ljudje in kakšen je naš kraj. Časih so veseli, časih žalostni in prepirljivi, časih jih je pa tudi sama dobrota, kakor nanesajo prilike in čas.

Vas pozdravlja Krivina.

HUMOR

Izkupil jo je

Dunajski satirik Saphir je s svojo strupenostjo skoraj vsakogar ugnal. Nekoč jo je pa vendarle izkupil. Stvar se je zgodila takole:

V družbi je nekdo vprašal: »Kaj je ljubezen (nemško Liebe)?«

Saphir za odgovor ni bil v zadregi. »Če si prav razlagate posamezne črke te besede, morate priti do spoznanja: Lange Irrungen eines betrogenen Esels (dolge blodnje prevaranega osla).«

Zbrane dame so se seveda ogorčile, le ena je bila tako prisebna, da je satirika duhovito zavrnila:

»Izvolite svoj sistem preizkusiti še od zadaj: Eselhafte Bemerkung eines impertinenten Lünmels (oslovsko pripomba nesramnega bedaka).«

Migrena

Kardinal Mazarin se je nekega dne prijavil pri Ludoviku XIV. Odgovorili so mu, da ga kralj na zloščot ne more sprejeti, ker ima migreno (glavobol).

Drugi dan se je kardinal ponovno prijavil za audienco. To pot ga je kralj sprejel.

»Migrena je že šla,« je dobrovoljno menil vladar.

»Da, videl sem jo,« je odvrnil Mazarin, ne da bi bil trenil z očmi. »Nenavadno lepe plave lase je imela in modro obleko.«

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1[—] beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 150. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znakmah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znakmah.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagotovljena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30[—]. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilitor, Zagreb, Ilica 34. ŽENSKO KOLO, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Žensko kolo«.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vprašate se v upravi »Družinskega tednika«.

IZPADANJE LAS IN PRILJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30[—]. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilitor, Zagreb, Ilica 34.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet hranilne knjizice prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice).

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40[—]. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilitor, Zagreb, Ilica 34.

500 let demokracije. V Stockholmu na Svedskem slave te dni 500 let, kar se je sestel v Arbovi prvi švedski stanovski parlament.

Grom-radijski signal. Med tem ko so si evropske radijske postaje izbrale za svoj znak v premorih kakšno melodijo, ptiče žvrgolenje ali udarec ob zvon, skušajo biti Američani tudi na tem polju izvirni. Rekord je pa dosegla neka newyorška postaja, ki oddaja na kratke valove: njen znak je grom. pravi električni grom, kakor ga napravi iskra, ki preskoči med dvema elektrodama napetosti 10 milijonov voltov.

50letnica rojstva je te dni praznoval v Ljubljani ugledni odvetnik in javni delavec g. dr. Oton Fettich. — Iskreno čestitam!

Poročila sta se v Kranju gđ. Dorica Savnikova, hčerka veletrgovca in industrijca g. Ivana Savnika v Kranju, in dr. Leo Pompe, sodnik v Laškem. — Iskreno čestitam!

Diplomirali so na rudarskem oddelku tehniške fakultete v Ljubljani: gg. Karel Čeh iz Ljubljane, Vsevolod Manohin iz Ivangoroda, Mitar Milijić iz Bjeljine in Ibrahim Sehić iz Sarajeva. — Na gradbenem oddelku tehniške fakultete v Ljubljani: gg. Janez Dolenc iz Škofje Loke, Venceslav Funtek iz Mengša, rudarski inženjer Franjo Jung, Gabrijel Kastelic, Leonid Prihoda, Dimitrij Sulgin, Milan Stegu in Fridrik Vrečko, vsi iz Ljubljane. — Na graškem vseučilišču je promoviral za doktorja vsega zdravilstva g. Franc Korkol iz Laškega. — Na pravni fakulteti v Ljubljani gg.: Lado Frantar iz Ljubljane, Karel Kolarič iz Ptuja in Joško Ziberna iz Divače na Krasi. — Čestitam!

Novi grobovi

Umrli so v Ljubljani: ga. Pavla Jamnikova, roj. Jankovič; ga. Amalija Maurerjeva, stara 70 let; Janez Pavšič, uslužbenec v Lemesarije Slamič v Ljubljani; ga. Justina Rasteigerjeva, učiteljica v pokoji in vdova po višjem sodnem oficijalu; Adolf Potokar, trg.; H. Praunseis; Franciška Ivačičeva, soproga uradnika državnih železnic; Rado Železnik, igralec dramskega gledališča v Ljubljani; ga. Joža Malikova, vdova viš. inspektorja drž. žel. — V Kranju: ga. Marija dr. Kušarjeva. — V Mariboru: ga. Helena Zemljičeva, soproga sodnika okrožnega sodišča v Mariboru. — V Gradcu: Franc Oset, veletrgovec v št. Petru v Sav. dol. in solastnik avtomatskega bufeja »Daj-Dame« v Ljubljani. — Pokojnim večni mir, zažujočim naše sožalje!

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograje, tričikle itd. solidno izdelano in poceni pri

S. Rebolj & drug,

Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjizice vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din v znakmah.

MLAD TRGOVEC na deželi, duševni inteligent želi v svrhu ženitve dopisovati s trgovsko naobraženim dekletom, prikupljive in ljubke zunanosti in plemenitega srca. Cenjene ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod: »Plemenit značaj«.

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek, v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga

»SLOVENSKA KUHAŘICA« z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 160.—

v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 5.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

NEPOTREBNIH DLACIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahko, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erbol-praška. — To sredstvo takoj odstrani dlacice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15[—]. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilitor, Zagreb, Ilica 34.

JUGOČESKA
JUGOSLOVENSKO-ČEŠKA
tekstilna industrija

KRANJ

IZDELUJE:
barvano in tiskano blago
iz bombaža in umetne svile.

Zahtevajte samo izdelke te tovarne!